

Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης της Κύπρου:
**Κατάρτιση Καθηγητών και Εκπαιδευτών
της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και
Κατάρτισης 2006**

**Το Σύστημα Επαγγελματικής
Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
της Κύπρου:**

**ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ
ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
2006**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

ISBN 978-9963-43-794-8

Υπεύθυνος Λειτουργός

Γιάννα Κορέλλη, *Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού*

Συντονισμός

Γιάννης Μουρουζίδης, *Ανώτερος Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού*

Συνεισφορά

Ηλίας Μαρκάτζης, *Επιθεωρητής Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.*

Χριστίνα Χαριλάου, *Λειτουργός Διοίκησης, Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.*

Γενική Ευθύνη

Δρ. Γιώργος Όξινος, *Διευθυντής Έρευνας και Προγραμματισμού*

Αναδημοσίευση επιτρέπεται νοουμένου ότι αναφέρεται η πηγή.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού:
Αναβύσσου 2, 2025 Στρόβολος, Τ.Θ. 25431, 1392 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: +357 22515000, Τηλεομοιότυπο: +357 22496949
Ηλ. Ταχ.: hrda@hrdauth.org.cy, Ιστοσελίδα: www.hrdauth.org.cy

ReferNet Κύπρου:
Τηλ: +357 22390350, Fax: +357 22428522
Ηλ. Ταχ.: refernet@hrdauth.org.cy, Ιστοσελίδα: www.refernet.org.cy

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) εισήξε διαδικασία για τη διαμόρφωση της έκθεσης αυτής, η οποία ετοιμάστηκε από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ), τον Εθνικό Συντονιστή του Ευρωπαϊκού δικτύου ReferNet στην Κύπρο.

Το ReferNet δημιουργήθηκε από το Cedefop ως το Ευρωπαϊκό δίκτυο αναφοράς και εμπειρογνωμοσύνης για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Στόχος του είναι η βελτίωση της συγκέντρωσης και διάχυσης πληροφοριών στους ενασχολούμενους στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η έκθεση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος σειράς εκθέσεων σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις Ευρωπαϊκές χώρες. Αποτελεί συνεισφορά στο έργο του Cedefop για τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη της Ε.Ε., του οποίου η μορφή μεταλλάσσεται εναλλακτικά σε ηλεκτρονική.

Η έκθεση στοχεύει στην περιγραφή της προϋπηρεσιακής και ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης των καθηγητών και εκπαιδευτών που εργάζονται στο σύστημα αρχικής και / ή συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Έμφαση δόθηκε στους όρους εισδοχής, τα αναλυτικά προγράμματα καθώς και στην αξιολόγηση και τη διασφάλιση της ποιότητας. Παρέχονται επίσης πληροφορίες για τους οργανισμούς που εμπλέκονται στην κατάρτιση των καθηγητών και εκπαιδευτών στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Η βάση δεδομένων του Cedefop, eKnowVet¹, προσφέρει άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στα κράτη μέλη. Η τυποποιημένη μορφή καταχώρησης στοιχείων επιτρέπει την εξειδικευμένη αναζήτηση στοιχείων και καλύπτει 11 θεματικούς τομείς συνοπτικά και 7 αναλυτικά. Η βάση δεδομένων ανανεώνεται τακτικά από το Ευρωπαϊκό δίκτυο ReferNet.

Το ReferNet συγκροτείται από εθνικές κοινοπραξίες, κάθε μια από τις οποίες αποτελείται από οργανισμούς οι οποίοι ασχολούνται με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στο κάθε κράτος μέλος καθώς και στη Νορβηγία και Ισλανδία. Η ΑνΑΔ, ως ο Εθνικός Συντονιστής του ReferNet Κύπρου, εκφράζει τις ευχαριστίες της στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για τη συμβολή του στην ετοιμασία της έκθεσης αυτής.

---

¹ http://www.trainingvillage.gr/etv/Information_Resources/NationalVet/

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	iii
601. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	1
60101. Διαφορές μεταξύ καθηγητών και εκπαιδευτών.....	5
60102. Ανάπτυξη πολιτικής για καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	10
60103. Ο ρόλος των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στο σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ..	18
602. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	21
60201. Προϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης...	24
<i>6020101. Όροι εισδοχής .....</i>	<i>26</i>
<i>6020102. Μοντέλα και μέθοδοι κατάρτισης.....</i>	<i>28</i>
<i>6020103. Περιεχόμενο και αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης.....</i>	<i>29</i>
<i>6020104. Αξιολόγηση και ποιοτικός έλεγχος.....</i>	<i>32</i>
60202. Συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και ανάπτυξη των καθηγητών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης	34
60203. Προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Αρχικής Επαγγελματικής και Εκπαίδευσης και Κατάρτισης	39
<i>6020301. Όροι εισδοχής .....</i>	<i>40</i>
<i>6020302. Μοντέλα και μέθοδοι κατάρτισης.....</i>	<i>41</i>
<i>6020303. Περιεχόμενο και αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης.....</i>	<i>42</i>
<i>6020304. Αξιολόγηση και ποιοτικός έλεγχος.....</i>	<i>43</i>
60204. Συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και ανάπτυξη των εκπαιδευτών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης	43

60205.	Θέματα ενδιαφέροντος.....	45
603.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ.....	49
60301.	Προϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	52
<i>6030101.</i>	<i>Όροι εισδοχής .....</i>	<i>53</i>
<i>6030102.</i>	<i>Μοντέλα και μέθοδοι κατάρτισης.....</i>	<i>53</i>
<i>6030103.</i>	<i>Περιεχόμενο και αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης.....</i>	<i>53</i>
<i>6030104.</i>	<i>Αξιολόγηση και ποιοτικός έλεγχος.....</i>	<i>53</i>
60302.	Συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και ανάπτυξη των καθηγητών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	54
60303.	Προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	54
<i>6030301.</i>	<i>Όροι εισδοχής .....</i>	<i>55</i>
<i>6030302.</i>	<i>Μοντέλα και μέθοδοι κατάρτισης.....</i>	<i>57</i>
<i>6030303.</i>	<i>Περιεχόμενο και αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης.....</i>	<i>58</i>
<i>6030304.</i>	<i>Αξιολόγηση και ποιοτικός έλεγχος.....</i>	<i>58</i>
60304.	Συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και ανάπτυξη των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	58
60305.	Θέματα ενδιαφέροντος.....	62
604.	ΦΟΡΕΙΣ/ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ.....	64
605.	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ.....	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ		67
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΜΕΛΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ.....		71

06 – ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

0601– ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, περιλαμβάνει όλες τις μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης που παρέχουν τα απαραίτητα προσόντα στα άτομα για να εισέλθουν στην αγορά εργασίας και να εργαστούν σε συγκεκριμένα επαγγέλματα. Δεν υπάρχει επίσημος ή νομικός καθορισμός της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο. Επομένως τα όρια ανάμεσα στην Αρχική και τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο δεν είναι νομικά καθορισμένα και ούτε είχαν προσδιοριστεί πριν τη σύσταση της Κοινοπραξίας ReferNet Κύπρου και την ετοιμασία σχετικών εκθέσεων. Οι εκθέσεις που αποδείχτηκαν ιδιαίτερα χρήσιμες στον καθορισμό των ορίων ανάμεσα στην Αρχική και τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο ήταν η “Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο” και η “Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο”.

Η Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση προσφέρεται σε τέσσερα επίπεδα: Στο ανώτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο ο κύριος παροχέας είναι η Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ). Η ΔΤΕΕ είναι επίσης ο παροχέας του Συστήματος Μαθητείας (ΣΜ). Στο μεταλυκειακό επίπεδο υπάρχει ποικιλία παροχέων όπως τα ιδιωτικά κολέγια, τα ιδιωτικά και δημόσια ιδρύματα κατάρτισης και οι επιχειρήσεις. Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) έχει καθοριστικό ρόλο σε αυτό το επίπεδο λόγω του ότι εγκρίνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που υποβάλλονται από τους παροχείς αυτούς. Τέλος, Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση προσφέρεται και στο Τριτοβάθμιο επίπεδο όπου τα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι οι κύριοι παροχείς.

Η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση έχει αναπτυχθεί σημαντικά στην Κύπρο. Ο εθνικός φορέας υπεύθυνος για την προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού είναι η ΑνΑΔ λόγω του ότι εγκρίνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που εφαρμόζονται από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις. Στην προωθούμενη από το δημόσιο Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση υπάρχει πληθώρα από παροχείς, τόσο δημόσιους όπως η ΔΤΕΕ και τα δημόσια ιδρύματα κατάρτισης όσο και ιδιωτικούς όπως τα κολέγια, ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις. Τα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης προσφέρουν ποικιλία προγραμμάτων για ενήλικες συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων κατάρτισης για τους ανέργους και άλλες ευάλωτες ομάδες. Η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση που προωθείται από τις επιχειρήσεις ή τους κοινωνικούς εταίρους παρέχεται από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και από

τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Τέλος, η κυβέρνηση μέσω δημοσίων ιδρυμάτων αναλαμβάνει την κατάρτιση και ανάπτυξη των δημόσιων υπαλλήλων, των αστυφυλάκων και λοχίων, των νοσοκόμων και των γεωργών.

Μέχρι τώρα δεν υπήρχε ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ των καθηγητών και των εκπαιδευτών στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο. Συνήθως ο όρος “καθηγητής” αναφέρεται στους εκπαιδευτικούς όλων των επιπέδων του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση) ενώ ο όρος “εκπαιδευτής” αναφέρεται στα άτομα που παρέχουν κατάρτιση στο καλά καθιερωμένο σύστημα κατάρτισης της Κύπρου. Το σύστημα κατάρτισης δημιουργήθηκε ως αποτέλεσμα της ίδρυσης της ΑνΑΔ η οποία είναι ο εθνικός φορέας υπεύθυνος για την προώθηση και ανάπτυξη της κατάρτισης. Η διάκριση που θα χρησιμοποιηθεί σε αυτή την έκθεση εκπορεύεται από το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν οι καθηγητές και οι εκπαιδευτές και εδράζεται στην υφιστάμενη νομοθεσία και τους κανονισμούς.

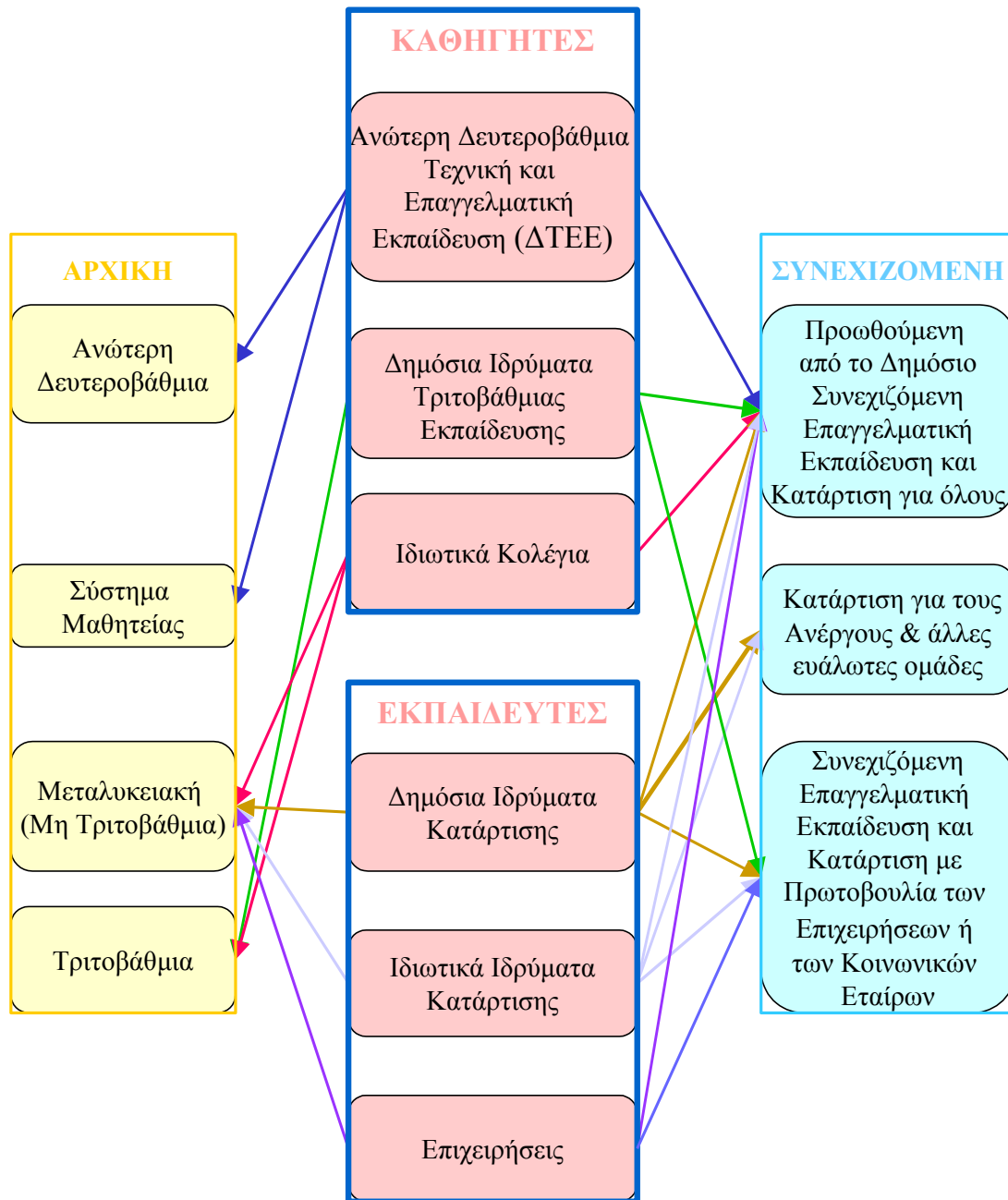
Πίνακας 1: Καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης κατά είδος επαγγέλματος και χώρο εργασίας, 2006

Καθηγητές/ Εκπαιδευτές	Είδος επαγγέλματος	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Χώρος εργασίας
Καθηγητές	Καθηγητές στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ)	Αρχική	Δημόσια Σχολεία Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
		Συνεχιζόμενη	Σύστημα Μαθητείας
			Εσπερινή Τεχνική Σχολή
			Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης
	Καθηγητές σε Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Αρχική	Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
		Συνεχιζόμενη	
Καθηγητές σε Ιδιωτικά Κολέγια	Αρχική	Ιδιωτικά κολέγια	
	Συνεχιζόμενη		
Εκπαιδευτές	Εκπαιδευτές σε Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης	Αρχική	Κέντρο Παραγωγικότητας
		Συνεχιζόμενη	
		Συνεχιζόμενη	Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης
	Εκπαιδευτές σε Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης	Αρχική	Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης & Επιχειρήσεις
		Συνεχιζόμενη	
Εκπαιδευτές σε Επιχειρήσεις	Αρχική	Επιχειρήσεις	
Συνεχιζόμενη			

Οι κατηγορίες των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης κατά είδος επαγγέλματος και χώρο εργασίας

απεικονίζονται στον Πίνακα 1. Επίσης η διάκριση μεταξύ των καθηγητών και των εκπαιδευτών στην Αρχική και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση παρουσιάζεται στο Σχεδιάγραμμα 1.

Σχεδιάγραμμα 1: Κατηγορίες καθηγητών και εκπαιδευτών στην Αρχική και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο

Καθηγητές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Ο όρος “καθηγητής” θα χρησιμοποιηθεί για να υποδηλώσει τα άτομα που εργάζονται κυρίως στο τυπικό μέρος του συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και πιο συγκεκριμένα στα ακόλουθα:

- ΔΤΕΕ η οποία περιλαμβάνει:
  - Σχολεία Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
  - Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ): Το μέρος των μαθημάτων του Συστήματος Μαθητείας που παραδίδονται στο σχολείο διαχειρίζεται η ΔΤΕΕ και αφορά τους ίδιους εκπαιδευτικούς.
  - Εσπερινή Τεχνική Σχολή.
  - Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης.
  - Επιμορφωτικά Κέντρα: Αυτά τα διαχειρίζεται η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΔΔΕ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) και περιλαμβάνουν σημαντικό αριθμό Τεχνικών και Επαγγελματικών θεμάτων τα οποία διδάσκονται από καθηγητές της ΔΤΕΕ.
- Δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία περιλαμβάνουν:
  - Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ).
  - Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ).
  - Δασικό Κολέγιο Κύπρου.
  - Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου.
  - Νοσηλευτική Σχολή.
- Ιδιωτικά κολέγια που προσφέρουν τεχνικά και επαγγελματικά θέματα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ΔΤΕΕ περιλαμβάνει δύο διαφορετικές κατηγορίες καθηγητών. Αυτοί είναι οι καθηγητές μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης και οι καθηγητές των τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων. Οι κατηγορίες καθηγητών έχουν τα ίδια απαιτούμενα προσόντα εισδοχής εκτός από τα 2 χρόνια επαγγελματική πείρα που απαιτείται να έχουν οι καθηγητές των τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων στον τομέα της εξειδίκευσης τους, εκτός αν έχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα είτε στον τομέα της εξειδίκευσης τους ή στον τομέα της εκπαίδευσης. Παρόλα αυτά, οι δύο κατηγορίες καθηγητών ανήκουν σε διαφορετικές συνδικαλιστικές οργανώσεις και έχουν διαφορετική ονομασία. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της εργασίας τους, στην έκθεση αυτή οι δύο κατηγορίες εκπαιδευτικών θα ταξινομηθούν ως καθηγητές.

Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Ο όρος “εκπαιδευτής” θα χρησιμοποιηθεί για να υποδηλώσει τα άτομα που εργάζονται κυρίως στο άτυπο μέρος του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και πιο συγκεκριμένα στα ακόλουθα:

- Τα προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης που παρέχονται από τα δημόσια ιδρύματα κατάρτισης και περιλαμβάνουν κατάρτιση σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς και επαγγέλματα, όπως την κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΑΔ). Τα προγράμματα αυτά, με εξαίρεση αυτά των δημοσίων υπαλλήλων, μπορούν να υποβληθούν στην ΑνΑΔ και αν εγκριθούν να επιχορηγηθούν.
- Τα προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης που παρέχονται από πολυάριθμα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης. Αυτά τα προγράμματα μπορούν να υποβληθούν στην ΑνΑΔ και αν εγκριθούν να επιχορηγηθούν.
- Τα προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης που παρέχονται από επιχειρήσεις με ή χωρίς τη βοήθεια των ιδρυμάτων κατάρτισης. Αυτά τα προγράμματα μπορούν να υποβληθούν στην ΑνΑΔ και αν εγκριθούν να επιχορηγηθούν.

060101 – Διαφορές μεταξύ καθηγητών και εκπαιδευτών

Λόγω της απουσίας επίσημου ή νομικού καθορισμού της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο, δεν υπήρχε ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ των καθηγητών και των εκπαιδευτών στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Συνήθως ο όρος “καθηγητής” αναφέρεται στους εκπαιδευτικούς όλων των επιπέδων του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση) ενώ ο όρος “εκπαιδευτής” αναφέρεται στα άτομα που παρέχουν κατάρτιση στο καλά καθιερωμένο σύστημα κατάρτισης της Κύπρου. Το σύστημα κατάρτισης δημιουργήθηκε ως αποτέλεσμα της ίδρυσης της ΑνΑΔ η οποία είναι ο εθνικός φορέας υπεύθυνος για την προώθηση και ανάπτυξη της κατάρτισης. Η διάκριση που θα χρησιμοποιηθεί σε αυτή την έκθεση εκπορεύεται από το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν οι καθηγητές και οι εκπαιδευτές και πάνω στην υφιστάμενη νομοθεσία και τους κανονισμούς.

Επομένως ο όρος “καθηγητής” θα χρησιμοποιηθεί για να υποδηλώσει τα άτομα που εργάζονται κυρίως στο τυπικό μέρος του συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και πιο συγκεκριμένα στη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ) (συμπεριλαμβάνει τα Σχολεία Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, το Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ), την Εσπερινή Τεχνική Σχολή, τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης και τα Επιμορφωτικά Κέντρα), τα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τα ιδιωτικά κολέγια.

Ο όρος “εκπαιδευτής” θα χρησιμοποιηθεί για να υποδηλώσει τα άτομα που εργάζονται κυρίως στο άτυπο μέρος του συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και συγκεκριμένα στα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις. Αυτές οι δραστηριότητες

κατάρτισης, με εξαίρεση τα προγράμματα για τους δημοσίους υπαλλήλους, μπορούν να υποβληθούν στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑναΔ) και αν εγκριθούν να επιχορηγηθούν.

Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Η Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση περιλαμβάνει τους πιο κάτω καθηγητές και εκπαιδευτές:

- Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ):
  - Σχολεία Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
  - Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ).
- Καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια.
- Εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης.
- Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης.
- Εκπαιδευτές σε επιχειρήσεις.

Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Οι καθηγητές στη δημόσια ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ), είτε διδάσκουν μαθήματα γενικής εκπαίδευσης ή τεχνολογικά και εργαστηριακά μαθήματα, χρειάζεται να κατέχουν κατάλληλο δίπλωμα στον τομέα εξειδίκευσης τους. Στην περίπτωση των καθηγητών τεχνολογικών ή εργαστηριακών μαθημάτων χρειάζονται επίσης δύο χρόνια επαγγελματική πείρα στον τομέα της εξειδίκευσης τους εκτός κι'αν κατέχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα είτε στο τομέα της εξειδίκευσης τους ή στον τομέα της εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, το 2000 εισήχθη το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και καθιερώθηκε ως υποχρεωτικό για το διορισμό όλων των καθηγητών στη δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία.

Καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Οι καθηγητές σε όλα τα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με βάση τα σχέδια υπηρεσίας, πρέπει να κατέχουν είτε δίπλωμα από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συνήθως του ιδρύματος στο οποίο διδάσκουν, ή δίπλωμα σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν. Επιπρόσθετα, όλα τα δημόσια ιδρύματα καθορίζουν επαγγελματική πείρα ως κριτήριο εισδοχής των καθηγητών η διάρκεια της οποίας κυμαίνεται ανάλογα με τη θέση. Μόνο σε

δύο από αυτά τα ιδρύματα, στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου και στη Νοσηλευτική Σχολή, η προϋπηρεσιακή κατάρτιση είναι υποχρεωτική.

Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια

Συνήθως οι καθηγητές στα ιδιωτικά κολέγια κατέχουν τα ίδια ή ψηλότερα προσόντα από το επίπεδο των θεμάτων που διδάσκουν. Η επαγγελματική πείρα και η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν θεωρούνται απαραίτητα προσόντα παρόλο που τα κολέγια τα θεωρούν ως επιπρόσθετα προσόντα στην πρόσληψη καθηγητών.

Εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης

Οι εκπαιδευτές στο Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), με βάση τα σχέδια υπηρεσίας, πρέπει να κατέχουν είτε δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν. Επιπρόσθετα, πρέπει να έχουν επαγγελματική πείρα, η διάρκεια της οποίας κυμαίνεται ανάλογα με τη θέση.

Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης

Δεν υπάρχουν καθορισμένα προσόντα για τους εκπαιδευτές στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης κι έτσι κάθε ίδρυμα κατάρτισης καθορίζει τα δικά του. Σε περίπτωση που τα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την ΑνΑΔ, μέσω των σχεδίων αρχικής κατάρτισης της ΑνΑΔ, τότε οι εκπαιδευτές τους πρέπει να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της ΑνΑΔ σε σχέση με τη μόρφωση, την επαγγελματική πείρα καθώς και την εκπαιδευτική πείρα. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν έχουν προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα.

Εκπαιδευτές σε επιχειρήσεις

Δεν υπάρχουν καθορισμένα προσόντα για τους εκπαιδευτές στις επιχειρήσεις και έτσι κάθε επιχείρηση καθορίζει τα δικά της. Σε περίπτωση που οι επιχειρήσεις επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την ΑνΑΔ, μέσω των σχεδίων αρχικής κατάρτισης της ΑνΑΔ, τότε οι εκπαιδευτές τους πρέπει να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της ΑνΑΔ σε σχέση με τη μόρφωση, την επαγγελματική πείρα καθώς και την εκπαιδευτική πείρα. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν έχουν προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα.

Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Οι κατηγορίες των καθηγητών και εκπαιδευτών στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση είναι οι ίδιες με αυτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης:

- Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ):
  - Εσπερινή Τεχνική Σχολή.
  - Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης.
  - Επιμορφωτικά Κέντρα.
- Καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια.
- Εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης.
- Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης.
- Εκπαιδευτές σε επιχειρήσεις.

Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Οι καθηγητές στη δημόσια ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ), είτε διδάσκουν μαθήματα γενικής εκπαίδευσης ή τεχνολογικά και εργαστηριακά μαθήματα χρειάζεται να κατέχουν κατάλληλο δίπλωμα στον τομέα εξειδίκευσης τους. Στην περίπτωση των καθηγητών τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων χρειάζονται επίσης 2 χρόνια επαγγελματική πείρα στον τομέα της εξειδίκευσης τους εκτός κι'αν κατέχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα είτε στον τομέα της εξειδίκευσης τους ή στον τομέα της εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, το 2000 εισήχθη το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και καθιερώθηκε ως υποχρεωτικό για το διορισμό όλων των καθηγητών στη δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στην περίπτωση των καθηγητών που διδάσκουν αποκλειστικά στα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης το ελάχιστο απαιτούμενο προσόν είναι να έχουν κατάλληλο δίπλωμα στο θέμα που διδάσκουν.

Καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Στην περίπτωση αυτή ισχύουν τα ίδια προσόντα εισδοχής όπως αυτά της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Συγκεκριμένα οι καθηγητές σε όλα τα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με βάση

τα σχέδια υπηρεσίας πρέπει να έχουν είτε δίπλωμα από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συνήθως του ιδρύματος στο οποίο διδάσκουν, ή δίπλωμα σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν. Επιπρόσθετα, όλα τα δημόσια ιδρύματα καθορίζουν επαγγελματική πείρα ως κριτήριο εισδοχής των καθηγητών, η διάρκεια της οποίας κυμαίνεται ανάλογα με τη θέση. Μόνο σε δύο από αυτά τα ιδρύματα, στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου και στη Νοσηλευτική Σχολή, η προϋπηρεσιακή κατάρτιση είναι υποχρεωτική.

Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια

Συνήθως οι καθηγητές στα ιδιωτικά κολέγια κατέχουν τα ίδια ή ψηλότερα προσόντα από το επίπεδο των θεμάτων που διδάσκουν. Η επαγγελματική πείρα και η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν θεωρούνται απαραίτητα προσόντα παρόλο που τα κολέγια τα θεωρούν ως επιπρόσθετα προσόντα στην πρόσληψη καθηγητών.

Εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης

- Οι εκπαιδευτές στο Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) με βάση τα σχέδια υπηρεσίας, πρέπει να κατέχουν είτε δίπλωμα από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν. Επιπρόσθετα, πρέπει να έχουν επαγγελματική πείρα, η διάρκεια της οποίας κυμαίνεται ανάλογα με τη θέση.
- Το ελάχιστο απαιτούμενο προσόν για τους εκπαιδευτές στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) είναι πανεπιστημιακό δίπλωμα τίτλος ή ισότιμο προσόν ή μεταπτυχιακό δίπλωμα τίτλος σε συγκεκριμένα θέματα που καθορίζονται από την ΚΑΔΔ.

Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης

Δεν υπάρχουν καθορισμένα προσόντα για τους εκπαιδευτές στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης κι' έτσι κάθε ίδρυμα καθορίζει τα δικά του. Σε περίπτωση που τα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την ΑνΑΔ, μέσω των σχεδίων συνεχιζόμενης κατάρτισης της ΑνΑΔ, τότε οι εκπαιδευτές τους πρέπει να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της ΑνΑΔ σε σχέση με τη μόρφωση, την επαγγελματική και την εκπαιδευτική πείρα. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν έχουν εκπαιδευτική πείρα.

Εκπαιδευτές σε επιχειρήσεις

Δεν υπάρχουν καθορισμένα προσόντα για τους εκπαιδευτές στις επιχειρήσεις και κάθε επιχείρηση καθορίζει τα δικά της. Σε περίπτωση που οι επιχειρήσεις επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για

έγκριση και επιχορήγηση από την ΑνΑΔ, μέσω των σχεδίων συνεχιζόμενης κατάρτισης της ΑνΑΔ, τότε οι εκπαιδευτές τους πρέπει να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της ΑνΑΔ σε σχέση με τη μόρφωση, την επαγγελματική και την εκπαιδευτική πείρα. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν έχουν εκπαιδευτική πείρα.

060102 – Διαμόρφωση πολιτικής για καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Οι αρμόδιοι φορείς στη διαμόρφωση πολιτικής για τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι η δημόσια Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ) και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ). Οι δραστηριότητες καθώς και οι πρόσφατες και επικείμενες μεταρρυθμίσεις στην κατάρτιση των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης περιγράφονται πιο κάτω.

Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Όλοι οι διορισμοί στο σύστημα δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνονται με βάση το άρθρο 28 της Ενιαίας Εκπαιδευτικής Νομοθεσίας και διαχειρίζονται από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ), ένα αυτόνομο σώμα που διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μετά από αίτημα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) η ΕΕΥ διορίζει καθηγητές στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αυτό γίνεται με βάση την κατάταξη τους σε ειδικό κατάλογο των υποψήφιων η οποία καθορίζεται από τα πιο κάτω κριτήρια:

- Χρόνος καταχώρησης της αίτησης.
- Χρόνος απόκτησης των βασικών προσόντων που απαιτούνται για τη συγκεκριμένη θέση όπως καθορίζονται στο σχέδιο υπηρεσίας.
- Βαθμολογία του βασικού προσόντος.
- Οποιαδήποτε επιπρόσθετα προσόντα που αποκτήθηκαν μετά την απόκτηση του βασικού προσόντος που απαιτείται για τη συγκεκριμένη θέση.
- Προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα.
- Συμπλήρωση της στρατιωτικής θητείας (ισχύει μόνο για άντρες).

Υπάρχουν ειδικοί κατάλογοι για κάθε ειδικότητα καθηγητών που απαιτείται από τη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΜΤΕΕ).

Όλοι οι υποψήφιοι για διορισμό ως καθηγητές τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων στη ΜΤΕΕ απαιτείται να έχουν επιπρόσθετα, από τα βασικά προσόντα που καθορίζονται στο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης, επαγγελματική πείρα 2 χρόνων στον τομέα της εξειδίκευσης τους εκτός αν κατέχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα είτε στον τομέα της εξειδίκευσης τους ή στον τομέα της εκπαίδευσης. Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτό δεν ισχύει για τους καθηγητές μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης στη ΜΤΕΕ.

Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης

Η πιο πρόσφατη και σημαντική εξέλιξη στην κατάρτιση των καθηγητών ήταν η εισαγωγή του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης, η οποία έγινε υποχρεωτική για όλους τους νεοδιοριζόμενους στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία από το 2000.

Μέχρι τότε οι καθηγητές της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προσλαμβάνονταν χωρίς να τίθεται ως προϋπόθεση η παιδαγωγική κατάρτιση. Παρόλα αυτά αναγνωρίζοντας το ρόλο των καθηγητών στην προσπάθεια αναβάθμισης του εκπαιδευτικού συστήματος της Κύπρου και τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας, το ΥΠΠ αποφάσισε να επαναφέρει μια ανενεργή νομοθεσία, η οποία θεσπίστηκε το 1987 και αφορά την αρχική κατάρτιση των καθηγητών που εισέρχονται στο σύστημα δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αυτή η νομοθεσία ορίζει ότι όλοι οι νεοδιοριζόμενοι στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γενική και Τεχνική και Επαγγελματική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση) θα πρέπει με βάση το νόμο να παρουσιάζουν απόδειξη ότι ολοκλήρωσαν με επιτυχία το πρόγραμμα κατάρτισης των καθηγητών (Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης). Ο Εκπαιδευτικός Νόμος 180/87, όπως τροποποιήθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας τον Ιούνιο 1999 και οι σχετικοί κανονισμοί της Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας του 2000 και 2001 (σύμφωνα με το άρθρο 28C) ρυθμίζουν το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Με βάση τους κανονισμούς αυτούς, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) αναλαμβάνει την ευθύνη της οργάνωσης και εφαρμογής του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ) και άλλα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Από την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008 το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης, σε μια προσπάθεια αναβάθμισης αυτής της κατάρτισης, θα αναληφθεί από το ΠΚ σε συνεργασία με το ΥΠΠ.

Οι στόχοι του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης όπως διατυπώθηκαν από το ΠΙ και σύμφωνα με το νόμο που ελέγχει και ρυθμίζει το πρόγραμμα είναι οι πιο κάτω:

- Συνεχής βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου μέσω της βελτίωσης των εκπαιδευτικών που εισέρχονται στο εκπαιδευτικό σύστημα.

- Απόκτηση εκ μέρους των εκπαιδευτικών παιδαγωγικών γνώσεων, ανάπτυξη διδακτικών δεξιοτήτων και διαμόρφωση θετικών στάσεων για το σχολείο, τους μαθητές και τη μάθηση.
- Εξοικείωση με το σχολικό περιβάλλον.
- Δημιουργία ευκαιριών για ενίσχυση της προσωπικής ανάπτυξης και επαγγελματικής αυτοεκτίμησης.

Πρόσληψη καθηγητών

Υποψήφιοι από διάφορους καταλόγους διοριστέων ταξινομημένοι κατά σειρά προτεραιότητας καλούνται, με προσωπικές επιστολές και ανακοινώσεις στον τύπο και στο διαδίκτυο, από την ΕΕΥ να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης με βάση απόφαση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) η οποία ετοιμάζεται στη βάση των αναγκών από το ΥΠΠ και διαβιβάζεται στην ΕΕΥ. Οι υποψήφιοι αναμένεται να επιβεβαιώσουν γραπτώς το ενδιαφέρον τους για συμμετοχή στο Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης πριν το τέλος της δεύτερης εβδομάδας του Απριλίου. Οι υποψήφιοι που θα απορρίψουν την προσφορά αυτή αποσύρονται μόνιμα από τον κατάλογο διοριστέων και νέοι υποψήφιοι προσκαλούνται με τον ίδιο τρόπο να συμπληρώσουν τις κενές θέσεις. Η ΕΕΥ διαβιβάζει τον τελικό κατάλογο των συμμετέχοντων στο ΥΠΠ και στο ΠΙ.

Όλοι οι συμμετέχοντες που θα παρακολουθήσουν το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης κατά τη διάρκεια της εργασίας τους λαμβάνουν μηνιαίο επίδομα γύρω στα €510 (£300) το οποίο διαφέρει από άτομο σε άτομο λόγω του ότι υπολογίζεται με βάση την απόσταση που οι καταρτιζόμενοι διανύουν για να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα.

Οι καταρτιζόμενοι απαιτείται να κάνουν τα ακόλουθα:

- Παρακολούθηση σειράς παιδαγωγικών μαθημάτων.
- Συμμετοχή στην καθορισμένη πρακτική εξάσκηση.
- Επιτυχία στη συστηματική αξιολόγηση η οποία περιλαμβάνει την τελική γραπτή εξέταση, συγγραφή εργασιών - μελετών σε διάφορα μαθήματα και αξιολόγηση της επίδοσης κατά τη διάρκεια της σχολικής εμπειρίας.

Το ΠΙ χορηγεί σχετικό πιστοποιητικό στον κάθε καταρτιζόμενο που ολοκληρώνει με επιτυχία το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Το πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται ως απόδειξη ικανότητας για διορισμό καθηγητών στη ΔΤΕΕ και πρέπει να υποβληθεί στην ΕΕΥ.

Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης

Τα πιο κάτω σώματα έχουν ιδρυθεί το 2000 εντός της διοικητικής δομής του ΠΙ με σκοπό το σχεδιασμό, τη ρύθμιση, τη διευκόλυνση και παρακολούθηση της εφαρμογής του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης:

- Το Εκτελεστικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του προγράμματος, για να συμβουλευεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) σε θέματα πολιτικής που σχετίζονται με το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και για έγκριση και τροποποίηση της δομής και του περιεχομένου του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Του Εκτελεστικού Συμβουλίου προεδρεύει ο Διευθυντής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΠΙ) και συμμετέχουν μέλη του ΠΙ, του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΠΚ), και των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων των καθηγητών, της Οργάνωσης Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ) και της Οργάνωσης Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΛΤΕΚ).
- Το Συμβούλιο Συντονισμού Πρακτικής Εξάσκησης με μέλη από το ΠΚ, το ΠΙ, τη Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (ΔΜΕ), τη Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΜΤΕΕ) και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των καθηγητών. Το Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την οργάνωση, το συντονισμό και την εφαρμογή της πρακτικής εξάσκησης των καταρτιζομένων.
- Η Επιτροπή Κρίσεως η οποία είναι υπεύθυνη για το διορισμό ομάδας αξιολογητών για την κάθε ειδικότητα των καταρτιζομένων, την επικύρωση των αποτελεσμάτων των ομάδων αξιολόγησης, θέματα συμμετοχής, αποχής, άδειας και την εξέταση ενστάσεων για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.
- Η Μικτή Επιτροπή Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και Πανεπιστημίου Κύπρου στην οποία προεδρεύει ο Διευθυντής του ΠΙ είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και παρακολούθηση του προγράμματος κατάρτισης. Αποτελείται από δύο ομάδες ακαδημαϊκών, από το ΠΙ και το ΠΚ καθώς επίσης και από ένα αντιπρόσωπο των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων των καθηγητών.

Ακόμη μια σημαντική καινοτομία είναι η καθιέρωση επιτροπής σε κάθε σχολείο η οποία λαμβάνει μέρος στην πρακτική εξάσκηση των καταρτιζομένων και είναι υπεύθυνη για την επιλογή και το διορισμό συμβούλου για κάθε καταρτιζόμενο.

Διάλογος για την κατάρτιση των καταλόγων διοριστέων των καθηγητών

Λόγω της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της δέσμευσης της να εφαρμόσει το κοινοτικό κεκτημένο σχετικά με την ελεύθερη

διακίνηση των εργαζομένων, ξεκίνησε ένας διάλογος σχετικά με την κατάργηση του καταλόγου διοριστέων. Ως αποτέλεσμα, το ΥΠΠ ζήτησε και πήρε έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο για μια νέα νομοθεσία (ανανέωση ενός ανενεργού νομοσχεδίου του 1994), η οποία έχει συζητηθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων αλλά καμία απόφαση δεν έχει ακόμη ληφθεί.

Οι πιο ευδιάκριτες αλλαγές στη νέα νομοθεσία αφορούν τη σταδιακή αντικατάσταση των υφιστάμενων καταλόγων διοριστέων με καινούργιους καταλόγους, οι οποίοι θα απαιτούν από τους υποψηφίους να αποδείξουν τις ικανότητες τους με γραπτές εξετάσεις σε συνδυασμό με προσωπική συνέντευξη.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Ο εθνικός φορέας υπεύθυνος για την προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού είναι η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) της Κύπρου λόγω του ότι εγκρίνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που εφαρμόζονται από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα. Η ΑνΑΔ δεν είναι παροχέας κατάρτισης αλλά η σύσταση και η λειτουργία της επηρεάζει την αγορά κατάρτισης και επομένως η ΑνΑΔ επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα την ανάπτυξη των εκπαιδευτών.

Η ΑνΑΔ είναι ημικρατικός οργανισμός και ιδρύθηκε με το νόμο 21 του 1974 με την ονομασία Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου. Την 1^η Νοεμβρίου 1999 τέθηκε σε ισχύ ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος αρ. 125 (I) του 1999. Η ΑνΑΔ αναφέρεται στην Κυβέρνηση μέσω του αρμόδιου Υπουργού που, με βάση τον πιο πάνω νόμο, είναι ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η ΑνΑΔ διοικείται από 13μελές Διοικητικό Συμβούλιο με τριμερή χαρακτήρα, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι της Κυβέρνησης, των Εργοδοτών και των Συντεχνιών.

Αποστολή της ΑνΑΔ είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου, σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς² για την ικανοποίηση των αναγκών της οικονομίας μέσα στο πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής του κράτους.

Οι κυριότεροι στρατηγικοί στόχοι της ΑνΑΔ για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 είναι:

- Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού του τόπου, με τη συνεχή και δια βίου κατάρτιση και επιμόρφωση των εργαζομένων, των

---

² Οι αυτοαπασχολούμενοι και οι δημόσιοι υπάλληλοι εξαιρούνται.

νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας, των ανέργων, του αδρανούς γυναικείου δυναμικού και των ατόμων χαμηλής εξειδίκευσης και μεγαλύτερης ηλικίας, ώστε να έχουν τη δυνατότητα απασχόλησης σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο.

- Βελτίωση της παραγωγικότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσα από την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους και τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας του.

Για την επίτευξη των κυρίαρχων στρατηγικών επιδιώξεων απαιτούνται στρατηγικές στοχεύσεις, οι οποίες ταξινομούνται στους ακόλουθους πέντε άξονες προτεραιότητας:

- Κατάρτιση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού: Επικεντρωμένες δράσεις Δια Βίου Μάθησης των Απασχολουμένων και Ένταξης / Επανένταξης στην Αγορά Εργασίας επίλεκτων ομάδων - στόχων ανθρώπινου δυναμικού.
- Στήριξη Επιχειρήσεων για Αναβάθμιση του Ανθρώπινου Δυναμικού τους: Πολλαπλές μορφές υποστηρικτικών υπηρεσιών ανθρώπινου δυναμικού στις επιχειρήσεις, για αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο και βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων.
- Υποδομές και Συστήματα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού: Προώθηση της ποιοτικής διάστασης της κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού με Ενίσχυση των Υποδομών Κατάρτισης και την Εγκαθίδρυση Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων.
- Έρευνα και Ανάπτυξη: Ποικιλόμορφες δράσεις έρευνας και ανάπτυξης σε καίριας σημασίας θέματα για την κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου.
- Αποτελεσματική Διακυβέρνηση: Ποικιλόμορφες δράσεις για ενίσχυση των Συστημάτων και Μηχανισμών Διακυβέρνησης τόσο της ίδιας της ΑνΑΔ όσο και των κυριότερων Εταίρων της.

Τα έσοδα της ΑνΑΔ προέρχονται από το τέλος που καταβάλλουν σύμφωνα με Κανονισμούς όλες οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και οι ημικρατικοί οργανισμοί στο Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι αυτοεργοδοτούμενοι δεν περιλαμβάνονται στη σφαίρα αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Η ΑνΑΔ από το 2003 αναθεώρησε και τροποποίησε τα σχέδια κατάρτισης της για να συνάδουν με τις πρόνοιες του περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμου του 2001-2005. Ο νόμος θεσπίστηκε για εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το Κοινοτικό Κεκτημένο (Κανονισμός 68/2001/ΕΕ).

Ο ρόλος της ΑνΑΔ στην ανάπτυξη της κατάρτισης των εκπαιδευτών της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης υπήρξε πολύ σημαντικός και οι κύριες επιδράσεις είναι:

1. Η ΑνΑΔ αποδέχεται αιτήσεις από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις τα οποία προτείνουν προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης. Τα δημόσια ιδρύματα κατάρτισης καλύπτουν κυρίως προγράμματα τεχνολογίας και τεχνικά προγράμματα ενώ τα ιδιωτικά ιδρύματα καλύπτουν κυρίως προγράμματα εμπορίου, διοίκησης, τεχνολογίας πληροφοριών και υπηρεσιών. Η ΑνΑΔ για να επιχορηγήσει προγράμματα κατάρτισης πρέπει να εξετάσει αν το πρόγραμμα και ο εκπαιδευτής συνάδουν με συγκεκριμένα κριτήρια που έχει θέσει η ΑνΑΔ. Επομένως, οι εκπαιδευτές πρέπει να συμμορφώνονται με τα προκαθορισμένα κριτήρια που αφορούν τη μόρφωση, την επαγγελματική και την εκπαιδευτική πείρα.
2. Η ΑνΑΔ στηρίζει επίσης τον εκσυγχρονισμό της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων κατάρτισης και των επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης των εκπαιδευτών των δημοσίων και ιδιωτικών παροχέων, ούτως ώστε να μπορούν να παρέχουν τα εγκεκριμένα προγράμματα κατάρτισης πιο αποτελεσματικά με τη χρήση νέων τεχνολογιών κατάρτισης.
3. Σε αναγνώριση της τεράστιας σημασίας και της συμβολής των επαγγελματιών ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού στην οικονομία της Κύπρου, η ΑνΑΔ τα τελευταία λίγα χρόνια οργανώνει προγράμματα κατάρτισης για τους εκπαιδευτές τα οποία παραδίδονται από ξένους συνεργάτες. Υπάρχουν δύο είδη προγραμμάτων κατάρτισης: το ένα απευθύνεται στους άπειρους εκπαιδευτές και το άλλο στους έμπειρους εκπαιδευτές. Τα δύο προγράμματα είναι ακόμη πάνω σε εθελοντική βάση και είναι ανοικτά σε όλους τους εκπαιδευτές στην Κύπρο ανεξάρτητα από τον τομέα κατάρτισης στον οποίο εμπλέκονται.
4. Ένας από τους στρατηγικούς στόχους της ΑνΑΔ είναι η προώθηση της εξέτασης και της σταδιακής εισαγωγής συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών.

Το Σεπτέμβριο του 2005 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑνΑΔ ενέκρινε την ανάπτυξη και την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών. Η ΑνΑΔ προκήρυξε διαγωνισμό τον Ιανουάριο 2006 για την επιλογή εξωτερικών συμβούλων. Η προσφορά ανατέθηκε στην Κοινοπραξία Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ) και ICAP Αωνύμου Εταιρείας Ερευνών και Επενδύσεων, Συμβούλων Επιχειρήσεων. Η υλοποίηση του έργου άρχισε μέσα στον Οκτώβριο του 2006. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε 5

φάσεις σε μια περίοδο τριάντα έξι μηνών. Τον Αύγουστο 2007 έχει υποβληθεί στους κύριους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη προσχέδιο για απόψεις και οριστικοποίηση.

5. Το Νοέμβριο του 2006 η ΑνΑΔ, ως ο Εθνικός Συντονιστής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών (TTnet) στην Κύπρο, οργάνωσε την Οργανωτική Συνδιάσκεψη του Δικτύου. Η Συνδιάσκεψη έγινε στη Λευκωσία στην παρουσία του Συντονιστή του Δικτύου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών / Cedefop και εκπροσώπων άλλων Εθνικών Δικτύων. Το Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών αποτελείται από εθνικά δίκτυα που επιτρέπουν σε φορείς στον τομέα της κατάρτισης των Εκπαιδευτών και Καθηγητών να μοιραστούν πρακτικές, γνώσεις και εμπειρίες σε σημαντικά θέματα στην κατάρτιση και στην επαγγελματική ανάπτυξη των καθηγητών και εκπαιδευτών επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών λειτουργεί σε τρία επίπεδα: στο εθνικό, το διακρατικό και το κοινοτικό.

Οι τέσσερις τομείς προτεραιότητας που έχουν τεθεί από το Εθνικό Δίκτυο είναι:

- Αναγνώριση, αξιολόγηση και πιστοποίηση της άτυπης και ανεπίσημης μάθησης των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
  - Συμμετοχή του Εθνικού Συντονιστή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα συνεργασίας για την ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων για τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
  - Ανάπτυξη πρότυπων προγραμμάτων για την κατάρτιση των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
  - Εισαγωγή κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης.
6. Η ΑνΑΔ έχει την ευθύνη για την προώθηση και τη σταδιακή εγκαθίδρυση και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων. Ο περί της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού νόμος του 1999 (Αρ. 125 (I)/99), ο οποίος αντικατέστησε τον περί της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως νόμο του 1974, διεύρυνε τις αρμοδιότητες της Αρχής και έδωσε νέα ώθηση στο θέμα των Επαγγελματικών Προσόντων. Πιο συγκεκριμένα, ο νέος νόμος αναθέτει ξεκάθαρα την ευθύνη και αρμοδιότητα στην ΑνΑΔ για "τον ορισμό προτύπων επαγγελματικών προσόντων για οποιαδήποτε κατηγορία ή κατηγορίες εργοδοτούμενων, τη μέριμνα για τη διεξαγωγή εξετάσεων και την έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών επαγγελματικών προσόντων".

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑνΑΔ το Μάιο 2005 και με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου το Νοέμβριο 2005 αποφάσισε να προχωρήσει με τη σταδιακή εγκαθίδρυση του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων σε δυο φάσεις (1^η φάση: 2006 με παράταση το 2007 και 2^η φάση: 2007-2013). Κατά τη διάρκεια της 1^{ης} φάσης, δημιουργήθηκαν πέντε Πρότυπα Επαγγελματικά Προσόντα (ΠΕΠ) για τα επαγγέλματα του τραπεζοκόμου, του μάγειρα, του υπάλληλου υποδοχής, του οικοδόμου και του πωλητή (λιανικό εμπόριο). Η 2^η φάση θα αφορά γύρω στα 20 επαγγέλματα σε διάφορα επίπεδα. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να συμπεριλάβει τη 2^η Φάση εφαρμογής του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων στα συγχρηματοδοτούμενα έργα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) κατά τη νέα προγραμματική περίοδο 2007 – 2013. Η μελλοντική ανάπτυξη του Συστήματος θα αποφασιστεί, βασισμένη πάνω στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μετά την εφαρμογή της 1^{ης} και 2^{ης} φάσης του Συστήματος, με βασικό στόχο να καλύψει τα κυριότερα επαγγέλματα σε όλους τους οικονομικούς τομείς.

Όταν οριστούν τα πρότυπα, το περιεχόμενο και η ποιότητα των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης αναμένεται να εμπλουτιστεί ούτως ώστε να συνάδουν με τα πρότυπα. Οι εκπαιδευτές που θα εμπλακούν στην εφαρμογή του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων αναμένεται να παρακολουθήσουν ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα κατάρτισης ειδικότερα εκείνων που θα γίνουν εσωτερικοί / εξωτερικοί εξεταστές και επαληθευτές.

060103 – Ο ρόλος των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στο σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Τόσο οι καθηγητές όσο και οι εκπαιδευτές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης διαδραματίζουν εξίσου σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των συστημάτων Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Στην περίπτωση των καθηγητών υπάρχει πιο ενεργή συμμετοχή στο σχεδιασμό του αναλυτικού προγράμματος, στις νέες παιδαγωγικές μεθόδους και στην αξιολόγηση της γραπτής εργασίας των μαθητευόμενων. Οι εκπαιδευτές συμμετέχουν κυρίως στη δημιουργία των δραστηριοτήτων κατάρτισης προσπαθώντας πάντοτε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της οικονομίας.

Καθηγητές στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Οι καθηγητές της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εκτός του ότι έχουν την ευθύνη να διδάσκουν και να διασφαλίζουν την πρόοδο των μαθητευόμενων τους, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο σύστημα της Τεχνικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης αφού συγκεντρωμένοι σε

διάφορες ομάδες είναι επίσης υπεύθυνοι να εκτελούν τα ακόλουθα καθήκοντα:

- Κατάρτιση αναλυτικών προγραμμάτων και χαρακτηριστικών των αποφοίτων υπό την επίβλεψη του αρμόδιου επιθεωρητή σε κάθε κλάδο της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
- Συγγραφή και / ή αναθεώρηση σχολικών βιβλίων.
- Δημιουργία οπτικοακουστικών βοηθημάτων.
- Δημιουργία και εφαρμογή μοντέρνων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης.
- Αξιολόγηση της γραπτής εργασίας των μαθητών και ετοιμασία και βαθμολογία τελικών γραπτών εξετάσεων.
- Συμμετοχή στον προγραμματισμό του ετήσιου προϋπολογισμού για την ειδικότητα τους. Επίσης οι καθηγητές αναλαμβάνουν την ετοιμασία των προδιαγραφών εξοπλισμού για την ειδικότητα τους και αξιολογούν τις προσφορές για αγορά αυτού του εξοπλισμού.

Τέλος, όλοι οι καθηγητές έχουν την ευθύνη να παρέχουν στους μαθητές τους ένα περιβάλλον παραγωγικό που να τους ενθαρρύνει να αποκτήσουν τέτοια χαρακτηριστικά όπως την ικανότητα να συνεργάζονται με άλλα άτομα, τη δημιουργικότητα και αυτοπεποίθηση και την απόκτηση δεξιοτήτων για να χειρίζονται εποικοδομητικά τους ποικίλους ρόλους που αναμένεται να διαδραματίσουν στη ζωή.

Καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Οι καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εμπλέκονται στο σχεδιασμό των αναλυτικών προγραμμάτων των ιδρυμάτων τους βασισμένοι στις εμπειρίες, τη συχνή επαφή με τις επιχειρήσεις και τις γνώσεις από σχετικές έρευνες.

Καθηγητές στα ιδιωτικά κολέγια

Οι καθηγητές στα ιδιωτικά κολέγια εμπλέκονται στο σχεδιασμό των αναλυτικών προγραμμάτων των ιδρυμάτων τους βασισμένοι στις εμπειρίες, τη συχνή επαφή με τις επιχειρήσεις και τις γνώσεις από σχετικές έρευνες.

Εκπαιδευτές στα δημόσια ιδρύματα κατάρτισης

Οι εκπαιδευτές στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) και στο Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) εμπλέκονται στο σχεδιασμό των αναλυτικών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχει ο οργανισμός τους. Αυτό γίνεται στη βάση των εμπειριών των εκπαιδευτών και των γνώσεων από σχετικές έρευνες.

Εκπαιδευτές στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις

Οι εκπαιδευτές στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων κατάρτισης. Σε συνεργασία με τους διευθυντές των ιδρυμάτων κατάρτισης και τις επιχειρήσεις τους αντίστοιχα, προγραμματίζουν τις δραστηριότητες κατάρτισης και ακολούθως προχωρούν στον προσδιορισμό των ομάδων-στόχων, στη δημιουργία του αναλυτικού προγράμματος, την επιλογή των κατάλληλων εργαλείων κατάρτισης και την οργάνωση των προγραμμάτων. Στην περίπτωση των προγραμμάτων που θα υποβάλλονται στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) για έγκριση και επιχορήγηση, αυτά πρέπει να συνάδουν με το ετήσιο θεματολόγιο προτεραιοτήτων (για πολυεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης) και να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της ΑνΑΔ. Τα προγράμματα που υποβάλλονται απαιτείται να ετοιμάζονται βάση των προδιαγραφών της ΑνΑΔ και να παρέχουν πληροφορίες για τα πιο κάτω στοιχεία:

- Τίτλος προγράμματος.
- Διάρκεια κατάρτισης, ημερομηνία έναρξης και λήξης κατάρτισης και ημέρες και ώρες εφαρμογής του προγράμματος.
- Τόπος εφαρμογής.
- Αριθμός διαθέσιμων θέσεων.
- Σκοπός του προγράμματος.
- Στόχοι του προγράμματος.
- Περιγραφή υποψηφίων για συμμετοχή.
- Εκπαιδευτικά μέσα και εξοπλισμός.
- Σύστημα αξιολόγησης.
- Περιγραφή και στοιχεία προτεινόμενου εκπαιδευτή.

0602 - ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Οι κατηγορίες των καθηγητών και εκπαιδευτών που περιλαμβάνονται στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση είναι οι ακόλουθες:

- Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ), σε:
  - Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές: Περιλαμβάνονται δύο διαφορετικές κατηγορίες καθηγητών, οι καθηγητές μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης και οι καθηγητές τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων.
  - Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ): Η ΔΤΕΕ διαχειρίζεται το μέρος του ΣΜ που λαμβάνει μέρος στο σχολείο και περιλαμβάνει τους ίδιους εκπαιδευτικούς.
- Καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης:
  - Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ).
  - Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ).
  - Δασικό Κολέγιο Κύπρου.
  - Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου.
  - Νοσηλευτική Σχολή.
- Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια.
- Εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης.
- Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης.
- Εκπαιδευτές σε επιχειρήσεις.

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι κατηγορίες καθηγητών και εκπαιδευτών στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, ο χώρος εργασίας τους και ο αρχικός μισθός τους (αυτός αντιστοιχεί με τον ετήσιο μισθό των νεοεισερχόμενων στο επάγγελμα). Πρέπει να σημειωθεί ότι οι μισθοί των καθηγητών στη ΔΤΕΕ και στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζονται από μισθολογικές κλίμακες ως αποτέλεσμα διαχρονικών συμφωνιών μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων και της κυβέρνησης. Η άνοδος στις μισθολογικές κλίμακες επιτυγχάνεται με τη μορφή ετησίων προσαυξήσεων και της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Στην περίπτωση των καθηγητών στα ιδιωτικά κολέγια και των εκπαιδευτών στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις, οι μισθοί διαπραγματεύονται πάνω σε ατομική βάση.

Ο αριθμός των καθηγητών στη ΔΤΕΕ κατά ηλικία και φύλο παρουσιάζεται στον Πίνακα 2, ενώ ο αριθμός των καθηγητών κατά ηλικία και φύλο στα

δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρουσιάζεται στον Πίνακα 3. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τους καθηγητές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε ιδιωτικά κολέγια και τους εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και σε επιχειρήσεις.

Πίνακας 1: Καθηγητές και εκπαιδευτές στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση κατά επάγγελμα, χώρο εργασίας και μισθό, 2006

Καθηγητές/ Εκπαιδευτές	Είδος επαγγέλματος	Χώρος εργασίας	Ετήσιος Ακαθάριστος Μισθός
Καθηγητές	Καθηγητές στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ)	Δημόσιες Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118*
		Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ)	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118*
	Καθηγητές σε Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118** Α6=€19,099***
	Καθηγητές σε Ιδιωτικά Κολέγια	Ιδιωτικά Κολέγια	Μ/Δ
Εκπαιδευτές	Εκπαιδευτές σε Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης	Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118** Α6=€19,099***
	Εκπαιδευτές σε Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης	Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης και Επιχειρήσεις	Μ/Δ
	Εκπαιδευτές σε Επιχειρήσεις	Επιχειρήσεις	Μ/Δ

Πηγή: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης, 2006

* Αυτός ο ετήσιος ακαθάριστος μισθός ισχύει τόσο για τους καθηγητές μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης όσο και για τους καθηγητές τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων. Στην περίπτωση των καθηγητών τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων παρουσιάζεται ένας μικρός αριθμός καθηγητών που διορίστηκαν πριν το Δεκέμβριο 1978 μόνο με δίπλωμα του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) σε ειδικότητα που σχετίζεται με την ειδικότητα που θα διδάξουν. Ο καθηγητές αυτοί λαμβάνουν χαμηλότερο μισθό. Υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις καθηγητών τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων που διορίζονται με δίπλωμα του ΑΤΙ το οποίο θεωρείται ισάξιο του Βρετανικού διπλώματος τεχνικού μόνο όμως αν το ζητήσουν οι επιθεωρητές της Διεύθυνσης Τεχνικής και

Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, ένας πολύ μικρός αριθμός καθηγητών τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων, κυρίως στις ειδικότητες του υποδηματοποιού, του χρυσοχόου και αργυροχόου και του σχεδιαστή μόδας και μοντελίστ διορίζονταν με προσόντα μετα-λυκειακής εκπαίδευσης διάρκειας 1-2 χρόνια. Οι καθηγητές αυτοί επίσης λαμβάνουν χαμηλότερο μισθό.

** Αυτός ο μισθός ισχύει τόσο για τους καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και για τους εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης που κατέχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα σχετικό με το θέμα που διδάσκουν.

*** Αυτός ο μισθός ισχύει τόσο για τους καθηγητές σε ορισμένα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και για τους εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης που κατέχουν δίπλωμα τριτοβάθμιας μη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σχετικής με το θέμα που θα διδάξουν. Άτομα με τέτοια προσόντα μπορούν να διδάξουν αν έχουν 5 χρόνια επαγγελματική πείρα στον τομέα της ειδικότητάς τους.

Πίνακας 2: Αριθμός καθηγητών στη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ) κατά ηλικία και φύλο, 2005/2006

Ηλικία	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
<25	0	3	3
25-34	42	67	109
35-44	143	45	188
45-54	223	77	300
55-64	115	21	136
Σύνολο	525	213	738

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, Στατιστικές της Εκπαίδευσης 2005/2006

Πίνακας 3: Αριθμός καθηγητών σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης κατά ηλικία και φύλο, 2005/2006

Ηλικία	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
<25	0	0	0
25-34	15	20	35
35-44	42	36	78
45-54	64	22	86
55-64	29	10	39
Σύνολο	150	88	238

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, Στατιστικές της Εκπαίδευσης 2005/2006

060201 – Προϋπηρεσιακή κατάρτιση για τους καθηγητές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Η παιδαγωγική κατάρτιση συνήθως δεν αποτελεί μέρος των πανεπιστημιακών σπουδών. Επομένως οι υποψήφιοι καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΤΕΕ) είτε για μαθήματα γενικής εκπαίδευσης ή για τεχνολογικά και εργαστηριακά μαθήματα πρέπει να παρακολουθήσουν ένα πρόγραμμα αρχικής κατάρτισης. Το πρόγραμμα αυτό είναι το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης το οποίο πρέπει να ολοκληρώσουν είτε προτού εργοδοτηθούν ή πριν επικυρωθεί ο διορισμός τους. Η αρχική κατάρτιση των καθηγητών έγινε υποχρεωτική το 2000 για όλους τους νεοδιοριζόμενους στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Πριν το 2000 η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελούσε προϋπόθεση για την εργοδότηση των καθηγητών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στη ΔΤΕΕ. Επομένως, η ενδοϋπηρεσιακή συνεχιζόμενη κατάρτιση ήταν η μοναδική διαθέσιμη κατάρτιση η οποία όμως ήταν εθελοντική.

Το πρόγραμμα καλύπτει διάστημα 26 εβδομάδων μέσα σε 7 μήνες. Οι υποψήφιοι καθηγητές πρέπει να παρακολουθήσουν σειρά παιδαγωγικών μαθημάτων, να συμμετάσχουν σε καθορισμένη πρακτική διδασκαλίας και να επιτύχουν στη συστηματική αξιολόγηση.

Όλοι οι συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης που παρακολουθούν μαθήματα κατά τη διάρκεια ωρών εργασίας λαμβάνουν μηνιαίο επίδομα το οποίο διαφέρει ελάχιστα από άτομο σε άτομο ανάλογα με την απόσταση που οι καταρτιζόμενοι διανύουν για να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα. Οι καταρτιζόμενοι που επιλέγουν να παρακολουθήσουν τα απογευματινά μαθήματα του προγράμματος δεν λαμβάνουν επίδομα.

Η γενική επίδοση των καταρτιζομένων αξιολογείται με γραπτές εξετάσεις και εργασίες. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, παραχωρείται στους συμμετέχοντες σχετικό πιστοποιητικό παρακολούθησης. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει τελική γραπτή εξέταση, συγγραφή εργασιών - μελετών σε διάφορα μαθήματα και αξιολόγηση της επίδοσης κατά τη διάρκεια της σχολικής εμπειρίας.

Τα άτυπα / ανεπίσημα προσόντα των καθηγητών της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης δεν αξιολογούνται.

Καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Λειτουργούν πέντε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που προσφέρουν προγράμματα στη μηχανολογία, δασοπονία, ξενοδοχειακά και

επισιτιστικά, νοσηλευτική και άλλα επαγγέλματα. Η διάρκεια της φοίτησης σε αυτά τα ιδρύματα είναι συνήθως τρία χρόνια. Τα ιδρύματα αυτά είναι:

- Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ).
- Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ).
Τα δύο πιο πάνω ιδρύματα υπάγονται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ).
- Δασικό Κολέγιο Κύπρου το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (ΥΓΦΠΠ).
- Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης (ΥΔΔΤ).
- Νοσηλευτική Σχολή η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας.

Ο κύριος σκοπός αυτών των ιδρυμάτων είναι η παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η δημιουργία ψηλού επιπέδου επαγγελματιών στους συναφείς τομείς. Κύριος στόχος τους είναι η προετοιμασία των φοιτητών σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας της Κύπρου.

Λόγω του ότι αυτά τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι δημόσια, οι καθηγητές τους είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Τα σχέδια υπηρεσίας όλων αυτών των δημοσίων ιδρυμάτων προϋποθέτουν ότι οι καθηγητές πρέπει να κατέχουν είτε πανεπιστημιακό δίπλωμα σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν ή να έχουν αποφοιτήσει από το δημόσιο ίδρυμα στο οποίο διδάσκουν. Στα δύο πιο κάτω ιδρύματα απαιτείται επίσης εξειδικευμένη προϋπηρεσιακή κατάρτιση:

Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου

Οι καθηγητές στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου είναι έμπειροι βαθμοφόροι αστυφύλακες που μετατέθηκαν από τη θέση εργασίας τους για να διδάξουν. Οι αστυφύλακες που επιθυμούν να διδάξουν θα πρέπει να έχουν τουλάχιστο το βαθμό του λοχία. Συνήθως οι καθηγητές στην Αστυνομική Ακαδημία είναι λοχίες και υπαστυνόμοι. Για να μπορέσουν να διδάξουν θα πρέπει να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" που διαρκεί 4-6 εβδομάδες και οργανώνεται από την Αστυνομική Ακαδημία. Το πρόγραμμα "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" περιλαμβάνει θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα. Η δομή της προϋπηρεσιακής κατάρτισης απευθύνεται σε αυτούς που θέλουν να διδάξουν στην Ακαδημία ανεξαρτήτως του είδους και του επιπέδου του θέματος που θα διδάξουν.

Νοσηλευτική Σχολή

Οι καθηγητές στη Νοσηλευτική Σχολή πρέπει να κατέχουν δίπλωμα ή πτυχίο στη νοσηλευτική και να έχουν 5 χρόνια κλινική πείρα. Η

προϋπηρεσιακή κατάρτιση είναι προϋπόθεση και είναι το ίδιο πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης που πρέπει να παρακολουθήσουν οι καθηγητές μέσης γενικής και τεχνικής / επαγγελματικής εκπαίδευσης. Επομένως, η προϋπηρεσιακή κατάρτιση ισχύει για τα άτομα που θέλουν να διδάξουν στη Νοσηλευτική Σχολή ανεξαρτήτως του είδους και του επιπέδου του θέματος που θα διδάξουν.

Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια

Ανάμεσα στη μεγάλη ποικιλία γενικών θεμάτων που παρέχουν τα ιδιωτικά κολέγια είναι και τα τεχνικά και επαγγελματικά θέματα. Οι καθηγητές στα ιδιωτικά κολέγια κατέχουν συνήθως είτε τα ίδια ή ψηλότερου επιπέδου προσόντα από το επίπεδο των μαθημάτων που διδάσκουν. Παρόλο που η επαγγελματική πείρα και η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελούν προϋπόθεση πρόσληψης εντούτοις θεωρούνται ως επιπρόσθετα προσόντα.

06020101 – Προϋποθέσεις εισδοχής

Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Η μόνη προϋπόθεση εισδοχής στο Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης είναι η αποδοχή της αίτησης των υποψηφίων καθηγητών από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ), ένα ανεξάρτητο Σώμα που διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, οι αιτητές πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο διοριστέων στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Οι υποψήφιοι καθηγητές μέσης γενικής εκπαίδευσης (π.χ. γλώσσες, ιστορία, μαθηματικά και επιστήμη) στα δημόσια σχολεία Δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης (Γυμνάσια και Λύκεια) ή στα σχολεία Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πρέπει να διαθέτουν πτυχίο στο θέμα που θα διδάξουν. Στην περίπτωση των καθηγητών τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων ζητείται επιπρόσθετα διετής επαγγελματική πείρα στον τομέα εξειδίκευσης τους εκτός αν έχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα στον τομέα εξειδίκευσης τους ή στον τομέα της εκπαίδευσης. Παρόλα αυτά υπάρχουν εξαιρέσεις όπου καθηγητές τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων διορίζονται μόνο με δίπλωμα του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) αν το ζητήσουν επιθεωρητές της Διεύθυνσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, το 2000 εισήχθη το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και καθιερώθηκε ως υποχρεωτικό για το διορισμό όλων των καθηγητών στη δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία.

Μετά από αίτημα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) η ΕΕΥ διορίζει καθηγητές στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση από ειδικό κατάλογο υποψηφίων. Οι διορισμοί γίνονται με βάση την κατάταξη των υποψηφίων η οποία καθορίζεται από τα πιο κάτω κριτήρια:

- Χρόνος καταχώρησης της αίτησης.
- Χρόνος απόκτησης των βασικών προσόντων που απαιτούνται για τη συγκεκριμένη θέση όπως καθορίζονται στο σχέδιο υπηρεσίας.
- Βαθμολογία του βασικού προσόντος.
- Οποιαδήποτε επιπρόσθετα προσόντα που αποκτήθηκαν μετά την απόκτηση του βασικού προσόντος που απαιτείται για τη συγκεκριμένη θέση.
- Προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα.
- Συμπλήρωση της στρατιωτικής θητείας (ισχύει μόνο για άντρες).

Για να γίνει κάποιος καθηγητής στο δημόσιο τομέα δεν χρειάζεται να πετύχει σε συνέντευξη. Ο μοναδικός μηχανισμός επιλογής είναι η ικανοποιητική επίδοση κατά τη διάρκεια του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης.

Δεν υπάρχει σύστημα αξιολόγησης άτυπων και ανεπίσημων προσόντων για τους καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΤΕΕ).

Καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Τα σχέδια υπηρεσίας για τα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζουν ότι οι καθηγητές πρέπει να έχουν είτε πανεπιστημιακό πτυχίο σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν ή να είναι απόφοιτοι του δημόσιου ιδρύματος στο οποίο θα διδάξουν. Επιπρόσθετα, όλα τα δημόσια ιδρύματα ζητούν όπως οι καθηγητές τους έχουν επαγγελματική πείρα η οποία ποικίλει ανάλογα με τη θέση. Στην περίπτωση του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΞΙΚ), η απαιτούμενη επαγγελματική πείρα εξαρτάται από τα προσόντα που διαθέτουν. Επομένως, αν οι καθηγητές κατέχουν δίπλωμα από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όπως του ΑΞΙΚ τότε χρειάζεται να έχουν 5 χρόνια επαγγελματική πείρα στο θέμα που θα διδάξουν. Αν κατέχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα στο θέμα που θα διδάξουν τότε δεν χρειάζεται να έχουν σχετική επαγγελματική πείρα. Τα απαιτούμενα προσόντα για τους καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζονται από την κυβέρνηση σε διαβούλευση με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια

Οι καθηγητές στα ιδιωτικά κολέγια συνήθως χρειάζεται να κατέχουν είτε τα ίδια ή ψηλότερου επιπέδου προσόντα από το επίπεδο των μαθημάτων που διδάσκουν. Δηλαδή θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον δίπλωμα τριτοβάθμιας μη-πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Παρόλο που η επαγγελματική πείρα και η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελούν προϋπόθεση πρόσληψης εντούτοις θεωρούνται ως επιπρόσθετα προσόντα.

06020102 – Μοντέλα και μέθοδοι κατάρτισης

Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ)

Το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης εισήχθη και έγινε υποχρεωτικό για όλους τους νεοπροσληφθέντες καθηγητές στη δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Οργανώνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) και διαρκεί 540 ώρες. Από την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008 το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης, σε μια προσπάθεια αναβάθμισης αυτής της κατάρτισης, θα αναληφθεί από το ΠΚ σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ).

Το πρόγραμμα καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

- Γενική Παιδαγωγική (20% της συνολικής διάρκειας).
- Ανεξάρτητη Μελέτη (20% της συνολικής διάρκειας).
- Ειδική Διδακτική (20% της συνολικής διάρκειας).
- Σχολική Εμπειρία (40% της συνολικής διάρκειας).

Τη Γενική Παιδαγωγική πρέπει να παρακολουθήσουν όλοι οι καθηγητές ανεξάρτητα από την εξειδίκευση τους. Η Ανεξάρτητη Μελέτη και η Ειδική Διδακτική είναι ειδικά σχεδιασμένες βάση της εξειδίκευσης του κάθε καθηγητή. Το πρακτικό θέμα είναι η Σχολική Εμπειρία όπου οι καθηγητές παρακολουθούν 100 διδακτικές περιόδους και διδάσκουν 50 περιόδους σε σχολείο.

Καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Τα δημόσια ιδρύματα που προϋποθέτουν εξειδικευμένη προϋπηρεσιακή κατάρτιση για τους καθηγητές τους είναι η Νοσηλευτική Σχολή και η Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου.

Στη Νοσηλευτική Σχολή, οι καθηγητές πρέπει να παρακολουθήσουν το προϋπηρεσιακό πρόγραμμα κατάρτισης που παρακολουθούν οι καθηγητές της μέσης γενικής και τεχνικής / επαγγελματικής εκπαίδευσης. Περισσότερες πληροφορίες για το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης παρέχονται στα μοντέλα και τις μεθόδους κατάρτισης για τους καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ).

Στην περίπτωση της Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου, οι καθηγητές πρέπει να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών". Το πρόγραμμα διαρκεί 4-6 εβδομάδες και παρακολουθείται από όλους τους καθηγητές ανεξάρτητα από το μάθημα

που θα διδάξουν. Το πρακτικό μέρος καλύπτει 35% της συνολικής διάρκειας του προγράμματος και είναι ενσωματωμένο στο κάθε μάθημα.

Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια

Παρόλο που η επαγγελματική πείρα και η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελούν προϋπόθεση πρόσληψης εντούτοις θεωρούνται ως επιπρόσθετα προσόντα.

06020103 – Περιεχόμενο και αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης

Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ)

Τα αρμόδια σώματα που εμπλέκονται στον καθορισμό των αναλυτικών προγραμμάτων είναι τα ακόλουθα:

- Το Εκτελεστικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του προγράμματος, για να συμβουλευεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) σε θέματα πολιτικής που σχετίζονται με το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και για έγκριση και τροποποίηση της δομής και του περιεχομένου του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Του Εκτελεστικού Συμβουλίου προεδρεύει ο Διευθυντής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΠΙ) και συμμετέχουν μέλη του ΠΙ, του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΠΚ), και των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων των καθηγητών, της Οργάνωσης Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ) και της Οργάνωσης Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΛΤΕΚ).
- Η Μεικτή Επιτροπή Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και Πανεπιστημίου Κύπρου στην οποία προεδρεύει ο Διευθυντής του ΠΙ είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και παρακολούθηση του προγράμματος κατάρτισης. Αποτελείται από δύο ομάδες ακαδημαϊκών, από το ΠΙ και το ΠΚ καθώς επίσης και από ένα αντιπρόσωπο των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων των καθηγητών.

Το πρόγραμμα αποτελείται από 540 ώρες διδασκαλίας και περιλαμβάνει Γενική Παιδαγωγική, Ειδική Διδακτική, Ανεξάρτητη Μελέτη και Σχολική Εμπειρία.

Η Γενική Παιδαγωγική καταλαμβάνει το 1/5 της συνολικής διάρκειας του προγράμματος και καλύπτει τους ακόλουθους τομείς: Εκπαιδευτική Ψυχολογία, Θεωρία και Μεθοδολογία Διδασκαλίας, το Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου, Μεθοδολογία της Εκπαιδευτικής Έρευνας, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση και Τεχνολογίες Πληροφορικής – Εκπαιδευτική Τεχνολογία. Όλοι οι καταρτιζόμενοι ανεξάρτητα από την ειδικότητα τους

είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν αυτό το μέρος του προγράμματος.

Το δεύτερο μέρος του προγράμματος, καταλαμβάνει επίσης το 1/5 της συνολικής διάρκειας του προγράμματος καλύπτει Ειδική Διδακτική και ασχολείται με τη διδακτέα ύλη της κάθε ειδικότητας, ειδικές τεχνικές διδασκαλίας, σχεδιασμό και ετοιμασία μαθήματος και αξιολόγηση μαθητών και θεμάτων. Οι καταρτιζόμενοι τοποθετούνται σε ομάδες με βάση την ειδικότητα τους όπου ακολουθούν πρόγραμμα ειδικά σχεδιασμένο για την ειδικότητα τους.

Η Ανεξάρτητη Μελέτη συμπεριλήφθηκε στο πρόγραμμα με στόχο να ενθαρρυνθούν οι καταρτιζόμενοι να υιοθετήσουν μια πιο αποδοτική προσέγγιση μάθησης επικεντρωμένη στους μαθητές που θα τους βοηθήσει να μετατοπιστούν από τις αυστηρές παραδοσιακές προσεγγίσεις επικεντρωμένες στους καθηγητές στις πιο σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας επικεντρωμένες στους μαθητές. Το μέρος αυτό επίσης καταλαμβάνει το 1/5 της συνολικής διάρκειας του προγράμματος.

Ένα πολύ σημαντικό μέρος του προγράμματος είναι η Σχολική Εμπειρία. Αυτή καταλαμβάνει τα 2/5 της συνολικής διάρκειας του προγράμματος και αντιστοιχεί στο 50% της τελικής βαθμολογίας του προγράμματος. Οι καταρτιζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν 100 διδακτικές περιόδους (μια διδακτική περίοδος διαρκεί 45 λεπτά) και να διδάξουν 50 περιόδους σε σχολείο. Βασικά και απαραίτητα μέρη της Σχολικής Εμπειρίας είναι η συμμετοχή στο σχολείο και η ανάθεση συμβούλου στον κάθε καταρτιζόμενο. Επομένως οι καταρτιζόμενοι ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες του σχολείου και να τηρούν φάκελο με σχέδια μαθήματος και άλλες εργασίες για τη σχολική εμπειρία βάση των οδηγιών του συμβούλου που τους έχει ανατεθεί.

Κάθε σχολείο που λαμβάνει μέρος στο πρόγραμμα πρέπει να καθορίσει μια επιτροπή η οποία θα διευκολύνει την εφαρμογή της Σχολικής Εμπειρίας, θα συντονίζει, επιβλέπει και παρακολουθεί την εφαρμογή της, θα ετοιμάζει εκθέσεις αξιολόγησης για όλους τους καταρτιζόμενους που τοποθετούνται σε σχολείο για να συμπληρώσουν τη Σχολική Εμπειρία τους και θα παρουσιάζουν στο ΠΙ ολοκληρωμένη απολογιστική έκθεση για την εφαρμογή της Σχολικής Εμπειρίας. Ο Βοηθός Διευθυντής του σχολείου που λαμβάνει μέρος στο πρόγραμμα, διορίζεται συντονιστής της Σχολικής Εμπειρίας και έχει την ευθύνη του συντονισμού της εργασίας των καταρτιζομένων που τοποθετούνται στο σχολείο του καθώς και των συμβούλων του σχολείου. Το Συμβούλιο Συντονισμού Πρακτικής Εξάσκησης επιλέγει τα σχολεία που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα και εγκρίνει τον διορισμένο συντονιστή του σχολείου για την Σχολική Εμπειρία και τους διορισμένους συμβούλους στο κάθε σχολείο.

Ως συντονιστές των σχολείων για τη Σχολική Εμπειρία διορίζονται κατά προτίμηση Βοηθοί Διευθυντές οι οποίοι συμμετείχαν σε προγράμματα κατάρτισης τα τελευταία πέντε χρόνια. Οι σύμβουλοι επιλέγονται ανάμεσα στους καθηγητές που έχουν τουλάχιστο πέντε χρόνια εκπαιδευτική πείρα και που επιδεικνύουν σαφές ενδιαφέρον για το πρόγραμμα. Ο ρόλος των συντονιστών των σχολείων και των συμβούλων θεωρείται ζωτικής σημασίας για τη Σχολική Εμπειρία και για την επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος κατάρτισης οι οποίοι καταρτίζονται από το ΠΙ ούτως ώστε να ανταποκριθούν στα καθήκοντα τους.

Καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Στη Νοσηλευτική Σχολή, το πρόγραμμα που χρειάζεται να παρακολουθήσουν οι καθηγητές είναι το ίδιο Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης που περιγράφηκε πιο πάνω το οποίο πρέπει να παρακολουθήσουν οι καθηγητές μέσης γενικής και τεχνικής / επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το αναλυτικό περιεχόμενο αυτού του προγράμματος καθορίζεται από το ΠΙ.

Το αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος προϋπηρεσιακής κατάρτισης "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" της Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου καθορίζεται από το Διευθυντή Σπουδών και Εκπαίδευσης και το Διευθυντή της Αστυνομικής Ακαδημίας και εγκρίνεται από τον Αρχηγό Αστυνομίας. Το πρόγραμμα "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" διαρκεί 4-6 εβδομάδες και οργανώνεται από την Αστυνομική Ακαδημία. Καλύπτει αρκετά μαθήματα τα πιο βασικά από τα οποία είναι τα ακόλουθα:

- Ανάλυση αναγκών κατάρτισης.
- Σχεδιασμός προγραμμάτων κατάρτισης.
- Εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης.
- Διοίκηση κατάρτισης.
- Ψυχολογία της μάθησης.
- Τεχνικές παρουσίασης.
- Αξιολόγηση καταρτιζομένων.
- Αξιολόγηση προγραμμάτων κατάρτισης.
- Πληροφορική.
- Οπτικοακουστικές τεχνικές / βοηθήματα.

Το πρόγραμμα "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" περιλαμβάνει θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Το πρακτικό μέρος καλύπτει το 35% της συνολικής διάρκειας του προγράμματος και είναι ενσωματωμένο σε κάθε μάθημα.

Στα υπόλοιπα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελεί προϋπόθεση πρόσληψης για τους καθηγητές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

06020104 – Αξιολόγηση και ποιοτικός έλεγχος

Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Αξιολόγηση

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου (ΠΙ) χορηγεί πιστοποιητικό στον κάθε καταρτιζόμενο που ολοκληρώνει το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Το πιστοποιητικό αυτό αποτελεί απόδειξη της ικανότητας διορισμού στη θέση του καθηγητή στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΜΤΕΕ) και πρέπει να υποβληθεί στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ).

Την επίδοση των καταρτιζομένων αξιολογεί ομάδα εκτιμητών που διορίζεται από την Επιτροπή Κρίσεως. Η αξιολόγηση για τα δύο πρώτα θέματα (Γενική Παιδαγωγική και Ειδική Διδακτική) περιλαμβάνει δύο μέρη: συνεχή αξιολόγηση σε μορφή εργασιών - μελετών που καθορίζουν οι καθοδηγητές των καταρτιζομένων και τελικές εξετάσεις. Η Σχολική Εμπειρία αξιολογείται με βάση τις εκθέσεις των συμβούλων των καταρτιζομένων και τις εκθέσεις της επιτροπής του σχολείου όπου οι καταρτιζόμενοι παρακολούθησαν το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και αντιστοιχεί στο 50% της τελικής βαθμολογίας ενώ η Γενική Παιδαγωγική έχει μερίδιο 28/100 και η Ειδική Διδακτική 22/100.

Οι καταρτιζόμενοι θεωρείται ότι έχουν εκπληρώσει τις προϋποθέσεις του προγράμματος και τους εκδίδεται το πιστοποιητικό υπό την προϋπόθεση ότι ο τελικός βαθμός τους είναι τουλάχιστον 50% και ο βαθμός σε κάθε ένα από τα τρία θέματα δεν είναι χαμηλότερος από το 40%. Τα αποτελέσματα του κάθε καταρτιζόμενου επικυρώνονται από την Επιτροπή Κρίσεως.

Παρακολούθηση της ποιότητας

Τα πιο κάτω σώματα έχουν ιδρυθεί το 2000 εντός της διοικητικής δομής του ΠΙ με σκοπό το σχεδιασμό, τη ρύθμιση, τη διευκόλυνση και παρακολούθηση της εφαρμογής του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης:

- Το Εκτελεστικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του προγράμματος, για να συμβουλευτεί το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) σε θέματα πολιτικής που σχετίζονται με το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και για έγκριση και τροποποίηση της δομής και του περιεχομένου του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Του Εκτελεστικού Συμβουλίου προεδρεύει ο Διευθυντής του ΠΙ και συμμετέχουν μέλη του ΠΙ, του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΠΚ), και των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων των καθηγητών, της Οργάνωσης Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ) και της Οργάνωσης Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΛΤΕΚ).
- Το Συμβούλιο Συντονισμού Πρακτικής Εξάσκησης με μέλη από το ΠΚ, το ΠΙ, τη Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (ΔΜΕ), τη Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΜΤΕΕ) και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των καθηγητών. Το Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την οργάνωση, το συντονισμό και την εφαρμογή της πρακτικής εξάσκησης των καταρτιζομένων.
- Η Επιτροπή Κρίσεως η οποία είναι υπεύθυνη για το διορισμό ομάδας αξιολογητών για την κάθε ειδικότητα των καταρτιζομένων, την επικύρωση των αποτελεσμάτων των ομάδων αξιολόγησης, θέματα συμμετοχής, αποχής, άδειας και την εξέταση ενστάσεων για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.
- Η Μεικτή Επιτροπή Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και Πανεπιστημίου Κύπρου στην οποία προεδρεύει ο Διευθυντής του ΠΙ είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση ολόκληρου του προγράμματος κατάρτισης. Αποτελείται από δύο ομάδες ακαδημαϊκών, μία από το ΠΙ και μία από το ΠΚ καθώς επίσης και από ένα αντιπρόσωπο των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων των καθηγητών.

Μια σημαντική καινοτομία είναι η δημιουργία επιτροπής στο κάθε σχολείο η οποία συμμετέχει στη Σχολική Εμπειρία των καταρτιζόμενων και είναι υπεύθυνη για την επιλογή και το διορισμό συμβούλου για τον κάθε καταρτιζόμενο.

Καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Στην περίπτωση της Νοσηλευτικής Σχολής η αξιολόγηση και η παρακολούθηση της ποιότητας των καθηγητών είναι ακριβώς η ίδια με αυτή που ισχύει για τους καθηγητές στη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ).

Όσον αφορά την Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου η αξιολόγηση και η παρακολούθηση της ποιότητας των καθηγητών είναι αποκλειστική ευθύνη της Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου.

Στα υπόλοιπα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελεί προϋπόθεση πρόσληψης για τους καθηγητές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

060202 - Συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και ανάπτυξη των καθηγητών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση παρέχεται πάνω σε εθελοντική ή υποχρεωτική βάση σε όλες τις κατηγορίες των καθηγητών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ), στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στα ιδιωτικά κολέγια.

Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ)

Η συνεχιζόμενη κατάρτιση των καθηγητών της Δημόσιας Ανώτερης Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΤΕΕ) αποτελείται από τα ακόλουθα προγράμματα κατάρτισης και δραστηριότητες ανάπτυξης:

- Υποχρεωτική κατάρτιση των Βοηθών Διευθυντών και των Διευθυντών σχολείων Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
- Προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης και ανάπτυξης για τους καθηγητές.
- Ειδικές δραστηριότητες ανάπτυξης: Ομάδες στήριξης αλλαγών.

Υποχρεωτική κατάρτιση των Βοηθών Διευθυντών και Διευθυντών σχολείων Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Η κατάρτιση των Βοηθών Διευθυντών των σχολείων Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης είναι υποχρεωτική για όλους τους νεοδιορισθέντες στη θέση αυτή και διαρκεί 100 ώρες. Οργανώνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) και τα μαθήματα γίνονται μία μέρα την εβδομάδα για 26 εβδομάδες.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει σεμινάρια στην εκπαιδευτική διοίκηση, το εκπαιδευτικό σύστημα και την εκπαιδευτική νομοθεσία της Κύπρου, το ρόλο του Βοηθού Διευθυντή στα σχολεία, την ανάπτυξη της σχολικής μονάδας, νέες παιδαγωγικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία και μάθηση, δυσκολίες μάθησης, εκπαιδευτική έρευνα, Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση και δείκτες ποιότητας, Τεχνολογίες Πληροφορίας και

Επικοινωνίας στην εκπαίδευση, περιβαλλοντική εκπαίδευση, εκπαίδευση σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες, δια βίου μάθηση, κτλ. Όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να παρουσιάσουν μια εργασία στο τέλος του προγράμματος.

Η κατάρτιση των Διευθυντών των σχολείων είναι επίσης υποχρεωτική και λαμβάνει μέρος στο ΠΙ κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους μετά την προαγωγή τους στη θέση του Διευθυντή. Διαρκεί 60 ώρες και περιλαμβάνει 15 περιόδους μαθημάτων τεσσάρων ωρών η κάθε μία.

Το πρόγραμμα αναπτύχθηκε γύρω από τους ακόλουθους τομείς: ανάπτυξη σχολείου και αναπτυξιακό πρόγραμμα δράσης, σχολική ηγεσία, διοίκηση σχολείου, αξιολόγηση καθηγητών και άλλου προσωπικού του σχολείου, το σχολείο και η κοινότητα που υπηρετεί, επίλυση προβλημάτων και επικοινωνία, εκπαιδευτική έρευνα και περιπτώσιολογικές μελέτες, νέες παιδαγωγικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία και μάθηση, δυσκολίες μάθησης, εκπαιδευτική έρευνα, η Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση και στους δείκτες ποιότητας, Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην εκπαίδευση και στη διοίκηση σχολείων.

Προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης και ανάπτυξης για τους καθηγητές.

- *Σεμινάρια*

Τα εθελοντικά προγράμματα κατάρτισης για τους καθηγητές οργανώνονται σε σεμινάρια που διαρκούν μεταξύ 12 και 75 ώρες και προσφέρονται από / ή σε συνεργασία με το ΠΙ τα απογεύματα. Τα θέματα που καλύπτουν τα σεμινάρια κυμαίνονται από Ψυχολογία και Γενική Παιδαγωγική σε Ειδική Διδακτική, Διοίκηση Μάθησης στην τάξη, Νέες Τεχνολογίες, Πληροφορική και χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Η/Υ) στη διδασκαλία και μάθηση, κτλ.

- *Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας και ηλεκτρονική μάθηση*

Μια νέα εξέλιξη που αξίζει να αναφερθεί είναι ένα νέο φιλόδοξο πρόγραμμα που σκοπό έχει να βοηθήσει τους καθηγητές να βελτιώσουν τις γνώσεις και δεξιότητες τους στην Πληροφορική ούτως ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τους Η/Υ τόσο στη διδασκαλία όσο και στη μάθηση.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) υποστηρίζει το πρόγραμμα για τους καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΤΕΕ) και η κυβέρνηση χρηματοδοτεί το πρόγραμμα για τους καθηγητές στη Δημοτική Εκπαίδευση. Σκοπός του προγράμματος είναι να καλύψει όλους τους καθηγητές στη Δημοτική και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Ο στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι να διασφαλίσει ότι οι καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης και Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης θα γίνουν γνώστες της ψηφιακής τεχνολογίας καθώς περιλαμβάνει την οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης μικρής και μεγάλης διάρκειας για την εφαρμογή νέων αναλυτικών προγραμμάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με επικέντρωση σε θέματα πληροφορικής. Πιο συγκεκριμένα το πρόγραμμα στοχεύει στα ακόλουθα:

- Τη βελτίωση της ποιότητας της προσφερόμενης εκπαίδευσης μέσω της αξιοποίησης νέων τεχνολογιών.
- Την προετοιμασία των καθηγητών και κατά συνέπεια των μαθητών για ομαλή ένταξη στην κοινωνία της γνώσης η οποία βρίσκεται κάτω από τη συνεχή επίδραση της νέας τεχνολογίας, των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Η/Υ) και της πληροφορικής.
- Την ανάπτυξη της υποδομής για τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού μέσα στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης.
- Την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού η οποία θα συνεισφέρει στις προσπάθειες της ενδυνάμωσης της παροχής υπηρεσιών καθώς και της ανάπτυξης της οικονομίας βασισμένης σε τομείς υψηλής τεχνολογίας.

Επιπρόσθετα, αυτή η πρωτοβουλία περιλαμβάνει την κατάρτιση των εκπαιδευτών με απώτερο σκοπό την προώθηση της κατάρτισης στο σχολείο από ένα σχετικά περιορισμένο αριθμό εκπαιδευμένων εκπαιδευτών και τη διαπίστευση των απαιτούμενων δεξιοτήτων των καθηγητών σύμφωνα με ελεγμένα διεθνή πρότυπα.

Όλα τα προγράμματα κατάρτισης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα οργανώνονται από το ΠΙ κάτω από την επίβλεψη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ).

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι προαιρετική. Τα διάφορα προγράμματα κατάρτισης προσφέρονται είτε κατά τη διάρκεια του σχολικού ωραρίου ή τα απογεύματα. Οι καθηγητές που επιλέγουν να συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης εκτός σχολικού ωραρίου θα λαμβάνουν επιχορήγηση γύρω στα €600 για την αγορά Η/Υ. Επιπρόσθετα, τα προσόντα που αποκτούνται στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας θα λαμβάνονται υπόψη στην προαγωγή.

Η διάρκεια των προγραμμάτων κατάρτισης που παρέχονται κυμαίνεται μεταξύ 50 ωρών για το βασικό επίπεδο και 280 ωρών για το ανώτερο επίπεδο και όλοι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επιτύχουν στη τελική εξέταση ικανοτήτων.

- *Τοποθέτηση καθηγητών στη βιομηχανία*

Το 1986 υιοθετήθηκε ένα πρόγραμμα που επιτρέπει στους καθηγητές να τοποθετηθούν στη βιομηχανία με πλήρη ή μερική απασχόληση ενώ θα πληρώνονται από το κράτος. Σκοπός του προγράμματος είναι να προσφέρει στους καθηγητές της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΤΕΕ) την ευκαιρία να εκσυγχρονίσουν τις γνώσεις τους και να ενημερώνονται για τις τεχνολογικές αλλαγές. Επιπρόσθετα ενεργούν ως σύνδεσμοι μεταξύ της ΔΤΕΕ και της βιομηχανίας και επομένως βοηθούν στην αναβάθμιση της συνεργασίας τους. Οι επιθεωρητές της ΔΤΕΕ παρακολουθούν στενά τη βιομηχανική κατάρτιση των καθηγητών.

Ειδική αναπτυξιακή δραστηριότητα: Ομάδες Στήριξης Αλλαγών.

Η στρατηγική για την εφαρμογή του τροποποιημένου αναλυτικού προγράμματος της ΔΤΕΕ που εισήχθη το 2001, αφορά την καθιέρωση Ομάδων Στήριξης Αλλαγών σε κάθε Τεχνική Σχολή οι οποίες συντονίζονται από το Διευθυντή του σχολείου και υποστηρίζονται από Εξωτερικό Σώμα Συντονισμού που ιδρύθηκε από το ΥΠΠ.

Το ΥΠΠ με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Κατάρτισης και σε συνεργασία με το ΠΙ οργάνωσε εκτεταμένα ενδοϋπηρεσιακά εργαστήρια που παρακολούθησαν 32 μέλη των Ομάδων Στήριξης Αλλαγών (οι υπεύθυνοι για ενημέρωση των υπόλοιπων μελών) από 12 Τεχνικές Σχολές. Τα εργαστήρια αφορούσαν διδακτικές προσεγγίσεις που επικεντρώνονται στους μαθητές για την προετοιμασία των Ομάδων Στήριξης Αλλαγών στο ρόλο της στήριξης της εφαρμογής του νέου αναλυτικού προγράμματος στα σχολεία τους.

Κάθε Ομάδα Στήριξης Αλλαγών περιλαμβάνει περίπου 2 με 14 καθηγητές από τις 12 Τεχνικές Σχολές ανάλογα με το μέγεθος του κάθε σχολείου. Ο Διευθυντής του κάθε σχολείου αναλαμβάνει το ρόλο του προεδρεύοντα στην Ομάδα Στήριξης Αλλαγών του σχολείου. Κάποια μέλη των Ομάδων Στήριξης Αλλαγών έχουν γίνει οι "Υπεύθυνοι για ενημέρωση των υπόλοιπων μελών" μετά τη συμμετοχή τους στα εργαστήρια που προαναφέρθηκαν και παρέχουν στήριγμα στους συναδέλφους τους στη δημιουργία διδακτικών προσεγγίσεων που επικεντρώνονται στους μαθητές.

Αυτή η πρωτοβουλία θεωρείται ως παράδειγμα καλής πρακτικής. Είναι ίσως μια από τις λίγες περιπτώσεις όπου η κατάρτιση του καθηγητή σχετίζεται άμεσα με τις αλλαγές στο αναλυτικό πρόγραμμα και ανταποκρίνεται στις άμεσες και επείγουσες ανάγκες των καθηγητών.

Καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα δημόσια ιδρύματα είναι

συνηθισμένη τακτική αλλά προαιρετική. Σε όλα τα δημόσια ιδρύματα δεν έχουν ακόμα εισαχθεί κίνητρα για αύξηση της συμμετοχής στα προγράμματα συνεχούς κατάρτισης. Το μοναδικό ίδρυμα όπου η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση είναι υποχρεωτική είναι η Νοσηλευτική Σχολή. Το Δασικό Κολέγιο δεν έχει επίσημο σύστημα κινήτρων όμως προσπαθεί να ενθαρρύνει τους καθηγητές του να παρακολουθούν προγράμματα κατάρτισης τα οποία χρηματοδοτεί. Στην περίπτωση της Αστυνομικής Ακαδημίας η συμμετοχή σε συγκεκριμένα προγράμματα κατάρτισης αντιστοιχεί σε βαθμούς για προαγωγή και αυτό θεωρείται ως κίνητρο συμμετοχής για τους καθηγητές.

Από το 2003 μια νέα μέθοδος ονομαζόμενη “Πυρήνας Μάθησης” έχει εφαρμοσθεί στην οργάνωση της συνεχιζόμενης ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης για τους καθηγητές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Αυτή η μέθοδος χρησιμοποιείται στο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ), στο Δασικό Κολέγιο και στη Νοσηλευτική Σχολή. Ο “Πυρήνας Μάθησης” αποτελείται από μια μικρή ομάδα ατόμων που διορίζονται από το ίδρυμα με σκοπό τον εντοπισμό των αναγκών κατάρτισης των εργαζομένων με τη χρησιμοποίηση ειδικού σχεδιασμένου ερωτηματολογίου. Με βάση τα αποτελέσματα αυτά η ομάδα κάνει εισηγήσεις για τα προγράμματα κατάρτισης που χρειάζεται να παρακολουθήσουν οι εργαζόμενοι ώστε να βελτιώσουν τις ικανότητες και τις γνώσεις τους. Όταν η πρόταση με τις εισηγήσεις οριστικοποιηθεί τότε στέλνεται στο Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ) για έγκριση. Αυτή η διαδικασία γίνεται πάνω σε ετήσια βάση.

Στην περίπτωση της Αστυνομικής Ακαδημίας η διαδικασία παρακολούθησης προγράμματος ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης γίνεται με την υποβολή αίτησης η οποία πρέπει να εγκριθεί από το Διευθυντή Σπουδών και Εκπαίδευσης και το Διευθυντή της Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου προτού ο καθηγητής συμμετάσχει στο πρόγραμμα.

Η πλειοψηφία των ενδοϋπηρεσιακών προγραμμάτων κατάρτισης που παρακολουθούν οι καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα σχετίζεται με τους τομείς που ασχολείται το ίδρυμα καθώς και τις ανάγκες κατάρτισης των καθηγητών. Οι καθηγητές του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) και του ΑΞΙΚ συνηθίζουν να παρακολουθούν το πρόγραμμα κατάρτισης “Κατάρτιση των Εκπαιδευτών”.

Όλα τα δημόσια ιδρύματα λαμβάνουν μέρος σε πολυεθνικά προγράμματα ανταλλαγής για καθηγητές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Η Αστυνομική Ακαδημία λαμβάνει μέρος στο πρόγραμμα Leonardo da Vinci ενώ το ΑΞΙΚ, το Δασικό Κολέγιο και η Νοσηλευτική Σχολή λαμβάνουν μέρος σε προγράμματα Socrates-Erasmus. Όσον αφορά το ΑΤΙ λαμβάνει μέρος σε προγράμματα τόσο του Λεονάρντο ντα Βίντσι όσο και του Socrates-Erasmus.

Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια

Η συνεχής ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών στα ιδιωτικά κολέγια είναι συνηθισμένη τακτική. Σε όλα τα ιδιωτικά κολέγια είναι προαιρετική και δεν παρέχονται κίνητρα για αύξηση της συμμετοχής σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης. Προσωπικά κίνητρα συμμετοχής σε τέτοια προγράμματα κατάρτισης περιλαμβάνουν τη βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων των καθηγητών ούτως ώστε να προσαρμόζονται στις απαιτήσεις των εργοδοτών τους και να προσφέρουν πιο ανταγωνιστικό προϊόν σε μια πολύ ανταγωνιστική αγορά.

Η πλειοψηφία των ενδοϋπηρεσιακών προγραμμάτων που παρακολουθούν οι καθηγητές των ιδιωτικών κολεγίων σχετίζονται με τους τομείς που ασχολούνται τα ιδιωτικά κολέγια καθώς και τις ανάγκες κατάρτισης των καθηγητών.

Τα ιδιωτικά κολέγια λαμβάνουν μέρος σε πολυεθνικά προγράμματα ανταλλαγής καθηγητών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως το Λεονάρντο ντα Βίντσι και το Socrates-Erasmus.

060203 - Προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Για τους εκπαιδευτές των δημοσίων και ιδιωτικών ιδρυμάτων κατάρτισης και των επιχειρήσεων, η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελεί απαραίτητο προσόν. Συνήθως οι εκπαιδευτές κατέχουν κατάλληλα προσόντα σχετικά με το θέμα που διδάσκουν. Προηγούμενη επαγγελματική πείρα, εκπαιδευτική πείρα και προϋπηρεσιακή κατάρτιση θεωρούνται ως πλεονέκτημα αλλά δεν είναι υποχρεωτικά.

Σε περίπτωση που τα δημόσια και τα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και οι επιχειρήσεις επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) μέσω των σχεδίων αρχικής κατάρτισης της ΑνΑΔ, τότε οι εκπαιδευτές τους χρειάζεται να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της ΑνΑΔ σχετικά με τα ακαδημαϊκά προσόντα, την επαγγελματική και την εκπαιδευτική πείρα. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα. Επομένως, οι εκπαιδευτές κάνουν τις δικές τους επιλογές σε σχέση με τα προγράμματα προϋπηρεσιακής κατάρτισης που θα παρακολουθήσουν αφού δεν υπάρχει καθιερωμένο σύστημα για να τους συμβουλευεί.

Το πρόγραμμα κατάρτισης που παρακολουθούν πιο συχνά οι εκπαιδευτές ανεξαρτήτως του θέματος που διδάσκουν είναι η "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών". Το πρόγραμμα οργανώνεται από την ΑνΑΔ με τη βοήθεια εξωτερικών συνεργατών και προσφέρεται επίσης από ιδιωτικά ιδρύματα

κατάρτισης. Το πρόγραμμα κατάρτισης “Κατάρτιση των Εκπαιδευτών” περιλαμβάνει τα ακόλουθα θέματα:

- Σχεδιασμός προγραμμάτων κατάρτισης.
- Εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης.
- Εισαγωγή στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας.
- Προσδιορισμός και ανάλυση των αναγκών κατάρτισης.
- Αξιολόγηση.
- Άλλες μέθοδοι μάθησης.

06020301 - Όροι εισδοχής

Εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα δημόσια ιδρύματα κατάρτισης υπάρχουν αποκλειστικά στο Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ).

Οι εκπαιδευτές στο ΚΕΠΑ με βάση τα σχέδια υπηρεσίας πρέπει να κατέχουν είτε δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν. Επιπρόσθετα πρέπει να διαθέτουν επαγγελματική πείρα η διάρκεια της οποίας διαφοροποιείται ανάλογα με τη θέση. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελεί απαιτούμενο προσόν.

Δεν υπάρχουν προκαθορισμένα προσόντα για τους εκπαιδευτές στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις αλλά καθορίζονται από κάθε ίδρυμα κατάρτισης και επιχείρηση με βάση τις ανάγκες τους.

Σε περίπτωση που τα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και οι επιχειρήσεις επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την ΑνΑΔ μέσω των προγραμμάτων αρχικής κατάρτισης της ΑνΑΔ τότε τα προσόντα των εκπαιδευτών καθορίζονται και εξετάζονται από την ΑνΑΔ ως ένα από τα κριτήρια για την έγκριση των υποβληθέντων προγραμμάτων κατάρτισης.

Τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για τους εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι τα ακόλουθα:

- Συναφές ακαδημαϊκό προσόν ή επαγγελματικό προσόν σχετικό με το αντικείμενο του προγράμματος κατάρτισης, 2 χρόνια σχετική επαγγελματική πείρα και προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα ή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.
ή
- Μη συναφές ακαδημαϊκό προσόν με το αντικείμενο του προγράμματος κατάρτισης, 4 χρόνια σχετική επαγγελματική πείρα και

προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα ή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.

ή

- Επτά χρόνια σχετική επαγγελματική πείρα και προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα ή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.

Με βάση τα πιο πάνω ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα, η προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν έχουν προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα. Το πρόγραμμα που παρακολουθούν συνήθως οι εκπαιδευτές είναι η "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" που απευθύνεται σε άτομα με λίγη ή καθόλου εμπειρία στην παροχή κατάρτισης. Η ΑνΑΔ οργανώνει προγράμματα κατάρτισης για τους εκπαιδευτές τα οποία εφαρμόζονται από εξωτερικούς συνεργάτες τα τελευταία λίγα χρόνια. Η διάρκεια των προγραμμάτων που οργανώνει η ΑνΑΔ είναι 1 εβδομάδα και συνδυάζει θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Αυτοί που επιθυμούν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα πρέπει να ικανοποιήσουν τα ακόλουθα κριτήρια:

- Να είναι εργοδοτούμενοι σε ιδρύματα κατάρτισης ή επιχειρήσεις.
- Να δραστηριοποιούνται ή να προτίθενται να δραστηριοποιηθούν ως εκπαιδευτές στα πλαίσια της συνεργασίας των οργανισμών τους με την ΑνΑΔ.

Το πρόγραμμα κατάρτισης "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" παρέχεται επίσης από ιδιωτικά ιδρύματα αλλά χρειάζεται να εγκριθεί από την ΑνΑΔ για να επιχορηγηθεί.

Προς το παρόν δεν υπάρχει σύστημα αξιολόγησης των άτυπων / ανεπίσημων προσόντων και της επαγγελματικής πείρας. Ένας από τους στρατηγικούς στόχους της ΑνΑΔ είναι η σταδιακή εισαγωγή συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών. Το έργο ανατέθηκε σε Ελληνική Κοινοπραξία και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε πέντε φάσεις σε μια περίοδο τριάντα έξι μηνών.

06020302 – Μοντέλα και μέθοδοι κατάρτισης

Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν είναι απαραίτητη για τους εκπαιδευτές στα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις.

Μόνο στις περιπτώσεις που τα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και οι επιχειρήσεις επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

(ΑνΑΔ) μέσω των προγραμμάτων αρχικής κατάρτισης της ΑνΑΔ τότε οι εκπαιδευτές χρειάζεται να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της ΑνΑΔ.

Η ΑνΑΔ για να εγκρίνει προγράμματα αρχικής κατάρτισης που έχουν υποβληθεί απαιτεί από τους εκπαιδευτές που δεν έχουν εκπαιδευτική πείρα να παρακολουθήσουν ένα εγκεκριμένο πρόγραμμα "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών". Η διάρκεια του προγράμματος κατάρτισης που οργανώνει η ΑνΑΔ είναι 1 εβδομάδα και απευθύνεται στους εκπαιδευτές ανεξαρτήτως της ειδικότητάς τους. Εκτός από το θεωρητικό μέρος, το πρακτικό μέρος καλύπτει σχεδόν το 40% της συνολικής διάρκειας του προγράμματος και περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα ούτως ώστε οι συμμετέχοντες να εφαρμόζουν τη θεωρία.

06020303 - Περιεχόμενο και αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης

Το σώμα που καθορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα του προγράμματος κατάρτισης "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" για τους εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι το ίδιο ίδρυμα κατάρτισης που παρέχει το συγκεκριμένο πρόγραμμα κατάρτισης. Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) εγκρίνει εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης όταν συνάδουν με τα κριτήρια που καθορίζει. Με βάση τα κριτήρια της ΑνΑΔ ένα πρόγραμμα κατάρτισης θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα θέματα:

- Σχεδιασμός προγραμμάτων κατάρτισης.
- Εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης.
- Εισαγωγή στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας.
- Προσδιορισμός και ανάλυση των αναγκών κατάρτισης.
- Αξιολόγηση.
- Άλλες μέθοδοι μάθησης.

Η διάρκεια του προγράμματος κατάρτισης που οργανώνει η ίδια η ΑνΑΔ είναι 1 εβδομάδα και συνδυάζει θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Το πρακτικό μέρος καλύπτει σχεδόν το 40% της συνολικής διάρκειας του προγράμματος κατάρτισης. Το αναλυτικό πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη την κατάρτιση σε ειδικές / νέες / παραδοσιακές δεξιότητες και παιδαγωγικές όπως:

- Επιλογή και χρήση των κατάλληλων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας όπως η ηλεκτρονική μάθηση.
- Προετοιμασία των εκπαιδευτών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για να εκπαιδεύουν σε διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης όπως υπόδυση ρόλων, δυναμικές ομάδων, παιγνίδια μάθησης, κτλ.

- Προετοιμασία των εκπαιδευτών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για να χειρίζονται ανάμικτες ομάδες καταρτιζομένων.

Αναμένεται ότι αφού ο εκπαιδευτής παρακολουθήσει το πρόγραμμα κατάρτισης “Κατάρτιση των Εκπαιδευτών” που οργανώνει η ΑνΑΔ, θα είναι σε θέση να σχεδιάσει και να εφαρμόσει προγράμματα κατάρτισης με τη χρήση αποτελεσματικών μεθόδων. Επιπρόσθετα ο εκπαιδευτής θα είναι σε θέση να εκπαιδεύσει άλλα άτομα με την αποτελεσματική χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας.

06020304 - Αξιολόγηση και ποιοτικός έλεγχος

Δεν έχει δημιουργηθεί ακόμη κάποιο σώμα υπεύθυνο για την αξιολόγηση, απονομή και διαπίστευση των επίσημων προσόντων των εκπαιδευτών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Παρόλα αυτά ένας από τους στρατηγικούς στόχους της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) είναι η προώθηση της εξέτασης και της σταδιακής εισαγωγής συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης περιλαμβανομένων των εκπαιδευτών. Το έργο ανατέθηκε σε Ελληνική Κοινοπραξία και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε πέντε φάσεις σε μια περίοδο τριάντα έξι μηνών.

060204 – Συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και ανάπτυξη των εκπαιδευτών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Το μόνο δημόσιο ίδρυμα κατάρτισης που διαθέτει εκπαιδευτές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ). Στο ΚΕΠΑ, η πλειοψηφία των ενδοϋπηρεσιακών προγραμμάτων κατάρτισης που παρακολουθούνται από τους εκπαιδευτές έχουν σχέση με τους τομείς που ασχολείται το ίδρυμα καθώς και με τις ανάγκες κατάρτισης των εκπαιδευτών. Άλλα προγράμματα εκτός από την “Κατάρτιση των Εκπαιδευτών” στα οποία συμμετέχουν αφορούν θέματα ΕΕ όπως επίσης τη δημιουργία και λειτουργία συμβουλευτικών επιτροπών που αφορούν κυρίως πληροφορίες για τη νομοθεσία της Δημόσιας Διοίκησης.

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών των ιδιωτικών ιδρυμάτων κατάρτισης και των επιχειρήσεων (Αρχική και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση) είναι εθελοντική και επομένως εναπόκειται στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις και στους εκπαιδευτές τους να επενδύσουν στην αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους. Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) εφαρμόζει και επιχορηγεί εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης για εκπαιδευτές με στόχο:

- Εκπαιδευτές με λίγη ή καθόλου εμπειρία.

- Αναβάθμιση των ικανοτήτων των εκπαιδευτών για την υποστήριξη της εφαρμογής των προγραμμάτων κατάρτισης τα οποία εγκρίνει και επιχορηγεί η ΑνΑΔ.
- Διαχείριση των κέντρων κατάρτισης.

Τα πιο πάνω προγράμματα κατάρτισης άρχισαν να οργανώνονται από την ΑνΑΔ από το 1985 και εφαρμόζονται από ξένους συνεργάτες. Αυτά τα προγράμματα απευθύνονται σε εκπαιδευτές με λίγη ή καθόλου εμπειρία, σε έμπειρους εκπαιδευτές καθώς και στους διευθυντές κέντρων κατάρτισης ανεξαρτήτως του τομέα με τον οποίο ασχολούνται.

Οι ιδιωτικοί παροχείς κατάρτισης και οι επιχειρήσεις αποφασίζουν για το είδος προγραμμάτων που θα σχεδιάσουν ούτως ώστε να βοηθήσουν τους εκπαιδευτές να αναβαθμίσουν τόσο τις δεξιότητες τους όσο και τις γνώσεις τους. Τα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης προσφέρουν προγράμματα για εκπαιδευτές και για τη διαχείριση των κέντρων κατάρτισης. Κάποια από αυτά προσφέρουν εξειδικευμένα προγράμματα όπως:

- Πρόγραμμα πιστοποίησης γνώσεων πληροφορικής και δεξιοτήτων χρήσης Η/Υ.
- Εξειδικευμένα οπτικά βοηθήματα για τους εκπαιδευτές.
- Διαχείριση της λειτουργίας κατάρτισης.
- Κατάρτιση των εκπαιδευτών σε θέματα καλής φιλοξενίας.

Όταν ολοκληρωθούν τα προγράμματα είτε είναι οργανωμένα από την ΑνΑΔ ή από ιδιωτικούς παροχείς κατάρτισης οι συμμετέχοντες λαμβάνουν πιστοποιητικό παρακολούθησης. Προσωπικά κίνητρα για συμμετοχή σε τέτοια προγράμματα κατάρτισης είναι η αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων με σκοπό την προσφορά πιο ανταγωνιστικού προϊόντος σε μια πολύ ανταγωνιστική αγορά κατάρτισης.

Το είδος και ο αριθμός των προγραμμάτων κατάρτισης για τους εκπαιδευτές που είτε οργανώνονται ή επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ φαίνονται στον Πίνακα 1. Στον Πίνακα 2 φαίνεται ο αριθμός των προγραμμάτων και οι συμμετέχοντες σε προγράμματα κατάρτισης για εκπαιδευτές οργανωμένα ή επιχορηγημένα από την ΑνΑΔ.

Οι πληροφορίες στους Πίνακες 1 και 2 αναφέρονται στους εκπαιδευτές της Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Επομένως ο αριθμός των προγραμμάτων και των συμμετεχόντων στα προγράμματα κατάρτισης για την περίοδο 2000-2006 δεν ξεχωρίζει για τους εκπαιδευτές της Αρχικής και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Φαίνεται ότι υπήρξε μια σταθερή αύξηση στον αριθμό των προγραμμάτων από 3 το 2000 σε 14 το 2004 αλλά μειώθηκε σε 7 προγράμματα το 2005 λόγω της προσφοράς λιγότερων προγραμμάτων από τους ιδιωτικούς παροχείς προγραμμάτων κατάρτισης, ενώ υπήρξε και πάλι αύξηση στα 11 προγράμματα το 2006. Ο μέσος ετήσιος αριθμός συμμετεχόντων τα τελευταία 5 χρόνια είναι 105.

Πίνακας 1: Είδος και αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης εκπαιδευτών, 2000-2006

Έτος	Είδη προγραμμάτων κατάρτισης				Συνολικός αριθμός προγραμμάτων
	Έμπειροι εκπαιδευτές	Διαχείριση κέντρων κατάρτισης	Εξειδικευμένα προγράμματα	Εκπαιδευτές με λίγη ή καθόλου εμπειρία	
2000	1		1	1	3
2001	1	2		5	8
2002	3		3	4	10
2003	2		4	5	11
2004	2		8	4	14
2005	1		5	1	7
2006	1		6	4	11

Πηγή: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, 2000-2006

Πίνακας 2: Αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης Εκπαιδευτών και αριθμός συμμετεχόντων, 2000-2006

Έτος	Συνολικός αριθμός προγραμμάτων	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων
2000	3	22
2001	8	120
2002	10	141
2003	11	114
2004	14	96
2005	7	79
2006	11	95

Πηγή: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, 2000-2006

060205 –Θέματα ενδιαφέροντος

Τα κύρια θέματα που αφορούν την κατάρτιση των καθηγητών και των εκπαιδευτών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι τα ακόλουθα:

- Συζήτηση για την κατάργηση του καταλόγου διοριστέων: Νέα νομοθεσία.

- Σύστημα αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ).

Συζήτηση για την κατάργηση του καταλόγου διοριστέων: Νέα νομοθεσία

Με αφορμή την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και της δέσμευσης της για εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σχετικά με την ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων, άρχισε να συζητείται η κατάργηση του καταλόγου διοριστέων. Ως αποτέλεσμα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) αναζήτησε και πήρε έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο για την προώθηση νέας νομοθεσίας (κατ' ακρίβεια αυτή είναι μια επαναληπτική προσπάθεια για επανεργοποίηση ενός ανενεργού νομοσχεδίου του 1994) η οποία έχει συζητηθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων αλλά καμία απόφαση δεν έχει ακόμη ληφθεί.

Οι πιο ευδιάκριτες αλλαγές στη νέα νομοθεσία αφορούν τη σταδιακή αντικατάσταση των υφιστάμενων καταλόγων διοριστέων με νέους καταλόγους οι οποίοι θα απαιτούν από τους υποψηφίους να αποδείξουν τις ικανότητες τους σε γραπτές εξετάσεις σε συνδυασμό με προσωπική συνέντευξη. Συγκεκριμένα η νέα νομοθεσία αναφέρει τα ακόλουθα:

1. Οι υφιστάμενοι κατάλογοι διοριστέων θα παραμείνουν ως έχουν ενώ δεν θα προστεθούν άλλοι υποψήφιοι σε αυτούς.
2. Η κατάταξη του κάθε υποψηφίου στους καινούργιους καταλόγους διοριστέων θα βασίζεται στα ακόλουθα:
  - Βαθμολογία του απολυτηρίου μέσης εκπαίδευσης.
  - Βαθμολογία του πτυχίου σπουδών που απαιτείται για τη θέση.
  - Επιπρόσθετα προσόντα.
  - Παιδαγωγική κατάρτιση.
  - Προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα.
  - Επαγγελματική πείρα.
  - Επιτυχημένη ολοκλήρωση γραπτής εξέτασης που θα διεξάγεται από το ΥΠΠ και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ).
  - Επιτυχημένη ολοκλήρωση συνέντευξης που θα διεξάγεται από την ΕΕΥ.
  - Ερευνητικό έργο και εκδόσεις.
  - Ολοκλήρωση της στρατιωτικής θητείας (ισχύει μόνο για άνδρες).
3. Η εξέταση θα καλύπτει το περιεχόμενο της ειδικότητας του υποψηφίου, γενική παιδαγωγική, ειδική διδακτική και γλωσσική ικανότητα. Ο υποψήφιος θα πρέπει να επαναλάβει τη γραπτή εξέταση (και τη συνέντευξη) αν δεν διοριστεί με την πάροδο μιας

καθορισμένης περιόδου από την προηγούμενη εξέταση (περίοδος μεταξύ δύο και πέντε χρόνων συζητείται).

4. Η προϋπόθεση για την προϋπηρεσιακή κατάρτιση παραμένει σε ισχύ.
5. Όλοι οι νέοι διορισμοί θα συμπληρωθούν από τους δύο κατάλογους διοριστέων, με συγκεκριμένο ποσοστό μείωσης από τους υφιστάμενους καταλόγους μέχρι που όλοι οι υποψήφιοι είτε να διοριστούν ή να αφαιρεθούν από αυτούς. Οι υποψήφιοι στους υφιστάμενους καταλόγους θα έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για συμπερίληψη τους στους νέους καταλόγους με την προϋπόθεση ότι ικανοποιούν τα κριτήρια.

Οι δύο κατάλογοι διοριστέων θα αναθεωρούνται ετησίως ούτως ώστε να λαμβάνουν υπόψη τις αλλαγές στην κατάσταση του κάθε υποψήφιου.

Σύστημα αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης από την ΑνΑΔ

Ένας από τους στρατηγικούς στόχους της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) είναι η προώθηση της εξέτασης και της σταδιακής εισαγωγής συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης περιλαμβανομένων των εκπαιδευτών.

Το Σεπτέμβριο του 2005 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑνΑΔ ενέκρινε την ανάπτυξη και την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών. Η ΑνΑΔ προκήρυξε διαγωνισμό τον Ιανουάριο 2006 για την επιλογή εξωτερικών συμβούλων. Η προσφορά ανατέθηκε στην Κοινοπραξία Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ) και ICAP Αωνύμου Εταιρείας Ερευνών και Επενδύσεων, Συμβούλων Επιχειρήσεων. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε 5 φάσεις σε μια περίοδο τριάντα έξι μηνών. Τον Αύγουστο 2007 έχει υποβληθεί στους κύριους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη προσχέδιο για απόψεις και οριστικοποίηση.

Το Νοέμβριο του 2006 η ΑνΑΔ, ως ο Εθνικός Συντονιστής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών (TTnet) στην Κύπρο, οργάνωσε την Οργανωτική Συνδιάσκεψη του Δικτύου. Η Συνδιάσκεψη έγινε στη Λευκωσία στην παρουσία του Συντονιστή του Δικτύου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών / Cedefop και εκπροσώπων άλλων Εθνικών Δικτύων. Το Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών αποτελείται από εθνικά δίκτυα που επιτρέπουν σε φορείς στον τομέα της κατάρτισης των Εκπαιδευτών και Καθηγητών να μοιραστούν πρακτικές, γνώσεις και εμπειρίες σε σημαντικά θέματα στην κατάρτιση και στην επαγγελματική ανάπτυξη των καθηγητών και εκπαιδευτών επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών λειτουργεί σε τρία επίπεδα: στο εθνικό, το διακρατικό και το κοινοτικό.

Οι τέσσερις τομείς προτεραιότητας οι οποίοι εμπίπτουν στις εργασίες του Δικτύου είναι:

- Αναγνώριση, αξιολόγηση και πιστοποίηση της άτυπης και ανεπίσημης μάθησης των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Συμμετοχή του Εθνικού Συντονιστή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα συνεργασίας για την ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων για τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Ανάπτυξη πρότυπων προγραμμάτων για την κατάρτιση των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Εισαγωγή κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης.

Επιπρόσθετα η ΑνΑΔ θα δημιουργήσει εθνική ιστοσελίδα που θα είναι η κύρια βάση διάχυσης πληροφοριών στους τομείς που αφορούν τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

0603 – ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Οι κατηγορίες των καθηγητών και εκπαιδευτών που περιλαμβάνονται στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση είναι οι ακόλουθες:

- Καθηγητές στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ) σε:
  - Εσπερινή Τεχνική Σχολή.
  - Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης.
  - Επιμορφωτικά Κέντρα.
- Καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε:
  - Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ).
  - Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ).
  - Δασικό Κολέγιο Κύπρου.
  - Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου.
  - Νοσηλευτική Σχολή.
- Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια.
- Εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης:
  - Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ).
  - Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ).
- Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης.
- Εκπαιδευτές σε επιχειρήσεις.

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι κατηγορίες των καθηγητών και εκπαιδευτών στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, ο χώρος εργασίας τους και ο αρχικός μισθός τους (αυτός αντιστοιχεί με τον ετήσιο μισθό των νεοεισερχόμενων στο επάγγελμα). Πρέπει να σημειωθεί ότι οι μισθοί των καθηγητών στη ΔΤΕΕ και στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζονται από μισθολογικές κλίμακες ως αποτέλεσμα διαχρονικών συμφωνιών μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων και της κυβέρνησης. Η άνοδος στις μισθολογικές κλίμακες επιτυγχάνεται με τη μορφή ετησίων προσαυξήσεων και της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Στην περίπτωση των καθηγητών στα ιδιωτικά κολέγια και των εκπαιδευτών στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις, οι μισθοί διαπραγματεύονται πάνω σε ατομική βάση.

Πίνακας 1: Καθηγητές και εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης κατά είδος επαγγέλματος και χώρο εργασίας, 2006

Καθηγητές/ Εκπαιδευτές	Είδος επαγγέλματος	Χώρος εργασίας	Ετήσιος Ακαθάριστος Μισθός
Καθηγητές	Καθηγητές στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ)	Εσπερινή Τεχνική Σχολή	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118*
		Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118*
		Επιμορφωτικά Κέντρα	Μ/Δ
	Καθηγητές σε Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118** Α6=€19,099***
	Καθηγητές σε Ιδιωτικά Κολέγια	Ιδιωτικά Κολέγια	Μ/Δ
Εκπαιδευτές	Εκπαιδευτές σε Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης	Κέντρο Παραγωγικότητας	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118** Α6=€19,099***
		Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης	Μισθολογική κλίμακα δημόσιων υπαλλήλων Α8= €23,118
	Εκπαιδευτές σε Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης	Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης και Επιχειρήσεις	Μ/Δ
	Εκπαιδευτές σε Επιχειρήσεις	Επιχειρήσεις	Μ/Δ*

Πηγή: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης, 2006

* Αυτός ο ετήσιος ακαθάριστος μισθός ισχύει τόσο για τους καθηγητές μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης όσο και για τους καθηγητές τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων. Στην περίπτωση των καθηγητών τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων παρουσιάζεται ένας μικρός αριθμός καθηγητών που διορίστηκαν πριν το Δεκέμβριο 1978 μόνο με

δίπλωμα του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) σε ειδικότητα που σχετίζεται με την ειδικότητα που θα διδάξουν. Οι καθηγητές αυτοί λαμβάνουν χαμηλότερο μισθό. Υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις καθηγητών τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων που διορίζονται με δίπλωμα του ΑΤΙ το οποίο θεωρείται ισάξιο του Βρετανικού διπλώματος τεχνικού μόνο όμως αν το ζητήσουν οι επιθεωρητές της Διεύθυνσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, ένας πολύ μικρός αριθμός καθηγητών τεχνολογικών και εργαστηριακών μαθημάτων, κυρίως στις ειδικότητες του υποδηματοποιού, του χρυσοχόου και αργυροχόου και του σχεδιαστή μόδας και μοντελίστ διορίζονταν με προσόντα μετα-λυκειακής εκπαίδευσης διάρκειας 1-2 χρόνια. Οι καθηγητές αυτοί λαμβάνουν επίσης χαμηλότερο μισθό.

** Αυτός ο μισθός ισχύει τόσο για τους καθηγητές σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και για τους εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης που κατέχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα σχετικό με το θέμα που διδάσκουν.

*** Αυτός ο μισθός ισχύει τόσο για τους καθηγητές σε ορισμένα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και για τους εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης που κατέχουν δίπλωμα τριτοβάθμιας μη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης σχετικής με το θέμα που θα διδάξουν. Άτομα με τέτοια προσόντα μπορούν να διδάξουν αν έχουν 5 χρόνια επαγγελματική πείρα στον τομέα της ειδικότητάς τους.

Οι καθηγητές στη ΔΤΕΕ εργοδοτούνται ως καθηγητές στα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης, στην Εσπερινή Τεχνική Σχολή και στα Επιμορφωτικά Κέντρα. Ο αριθμός τους κατά ηλικία και φύλο φαίνεται στο πεδίο 0602. Ο αριθμός των καθηγητών στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά ηλικία και φύλο φαίνεται στον Πίνακα 2, στον Πίνακα 3 φαίνεται για την ΚΑΑΔ και στον Πίνακα 4 φαίνεται για το ΚΕΠΑ. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τους καθηγητές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε ιδιωτικά κολέγια και για τους εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις.

Η ανταμοιβή, οι συνθήκες εργασίας και το κύρος που έχουν οι καθηγητές και εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στο δημόσιο τομέα θεωρούνται αρκετά ελκυστικά και γι' αυτό το λόγο υπάρχει αρκετή ζήτηση για τέτοιες θέσεις. Ταυτόχρονα, υπάρχει αρκετή προσφορά καθηγητών και εκπαιδευτών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης λόγω του κύρους των επαγγελματιών αυτών και του βαθμού εκπλήρωσης και ικανοποίησης προσωπικών φιλοδοξιών που προσφέρουν.

Πίνακας 2: Αριθμός καθηγητών σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά ηλικία και φύλο, 2005/2006

Ηλικία	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
<25	0	0	0
25-34	15	20	35
35-44	42	36	78
45-54	64	22	86
55-64	29	10	39
Σύνολο	150	88	238

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, Στατιστικές της Εκπαίδευσης 2005/2006

Πίνακας 3: Αριθμός εκπαιδευτών στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης κατά ηλικία, 2006

Ηλικία	Σύνολο
25-34	4
35-44	2
45-54	3
Σύνολο	9

Πηγή: Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, 2006

Πίνακας 4: Αριθμός εκπαιδευτών στο Κέντρο Παραγωγικότητας κατά ηλικία και φύλο, 2006

Ηλικία	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
25-34	-	1	1
35-44	2	1	3
45-54	6	3	9
55-64	6	3	9
Σύνολο	14	8	22

Πηγή: Κέντρο Παραγωγικότητας, 2006

060301 - Προϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Δεν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των καθηγητών της Αρχικής και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο. Συνήθως οι ίδιοι καθηγητές ασχολούνται τόσο με την Αρχική όσο και με τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Επομένως πρέπει

να πληρούν τις προϋποθέσεις για την προϋπηρεσιακή κατάρτιση. Αυτές έχουν περιγραφεί εκτενώς στο πεδίο 060201.

Επομένως, τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για τους καθηγητές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ), στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στα ιδιωτικά κολέγια είναι τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τους καθηγητές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 060201.

06030101 – Όροι εισδοχής

Οι όροι εισδοχής για να γίνει κάποιος καθηγητής Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ), στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στα ιδιωτικά κολέγια είναι τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τους καθηγητές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 06020101.

06030102 – Μοντέλα και μέθοδοι κατάρτισης

Τα μοντέλα και οι μέθοδοι κατάρτισης που χαρακτηρίζουν την προϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ), στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στα ιδιωτικά κολέγια είναι τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τους καθηγητές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 06020102.

06030103 – Περιεχόμενο και αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης

Το περιεχόμενο και το αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης για τους καθηγητές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ) και στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τους καθηγητές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 06020103.

06030104 – Αξιολόγηση και ποιοτικός έλεγχος

Η αξιολόγηση και ο ποιοτικός έλεγχος των καθηγητών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ) και στα

δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τους καθηγητές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 06020104.

060302 – Συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και ανάπτυξη των καθηγητών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Δεν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των καθηγητών της Αρχικής και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο. Συνήθως οι ίδιοι καθηγητές ασχολούνται τόσο με την Αρχική όσο και με τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Επομένως πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις για την προϋπηρεσιακή κατάρτιση. Αυτές έχουν περιγραφεί εκτενώς στο πεδίο 060202.

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στη Δημόσια Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ), στα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στα ιδιωτικά κολέγια είναι η ίδια με αυτή που ισχύει για τους καθηγητές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 060202.

060303 – Προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Δεν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των εκπαιδευτών της Αρχικής και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο. Συνήθως οι ίδιοι εκπαιδευτές ασχολούνται τόσο με την Αρχική όσο και με τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Επομένως πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις για την προϋπηρεσιακή κατάρτιση. Αυτές έχουν περιγραφεί εκτενώς στο πεδίο 060203.

Οι εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης καθώς και στις επιχειρήσεις δεν είναι απαραίτητο να έχουν προϋπηρεσιακή κατάρτιση για να προσληφθούν ως εκπαιδευτές.

Εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης

Κέντρο Παραγωγικότητας

Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) και προσφέρει μικρής διάρκειας προγράμματα που επικεντρώνονται στα τεχνικά επαγγέλματα και στη διοίκηση. Ο βασικός σκοπός των προγραμμάτων είναι να δοθεί η ευκαιρία

σε αυτούς που ήδη εργάζονται να αναβαθμίσουν τις δεξιότητες τους αυξάνοντας τις προοπτικές προαγωγής και να ωθήσει άτομα στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων που θα τους βοηθήσουν να εργοδοτηθούν σε τομείς που χρειάζονται ειδικευμένους εργάτες.

Το ΚΕΠΑ λειτουργεί σε δικά του κτίρια σε τρεις κύριες πόλεις της Κύπρου. Τα αρχικά και τα τελικά προσόντα εξαρτώνται από το πρόγραμμα που παρακολουθούν οι καταρτιζόμενοι.

Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν θεωρείται απαραίτητο προσόν για τους εκπαιδευτές στο ΚΕΠΑ.

Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης

Η κυβέρνηση αναπτύσσει τις δικές της πολιτικές μάθησης και εφαρμόζει σχετικά προγράμματα κατάρτισης για τους δημόσιους υπαλλήλους. Αυτό γίνεται από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) που ιδρύθηκε το 1991 και υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ).

Η ΚΑΔΔ προσφέρει εργαστήρια συνεχιζόμενης μάθησης, σεμινάρια και ημερίδες που διαρκούν μεταξύ μίας και δέκα ημερών ειδικά σχεδιασμένα για τους δημόσιους υπαλλήλους. Αυτά τα προγράμματα επικεντρώνονται σε θέματα όπως την Ευρωπαϊκή Ένωση, Διοίκηση Μάθησης στο Δημόσιο Τομέα, Προσωπικές και Διαπροσωπικές Δεξιότητες στο Δημόσιο Τομέα και Οργανική και Διοικητική Ανάπτυξη στο Δημόσιο Τομέα.

Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν θεωρείται απαραίτητο προσόν για τους εκπαιδευτές στην ΚΑΔΔ.

Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και σε επιχειρήσεις

Οι πληροφορίες που ισχύουν για τους εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις όπως φαίνονται στο πεδίο 060203 ισχύουν και για τους εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις.

06030301 – Όροι εισδοχής

Οι όροι εισδοχής για τους εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης περιλαμβάνουν τους εκπαιδευτές σε δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και σε επιχειρήσεις.

Εκπαιδευτές σε δημόσια ιδρύματα κατάρτισης

Κέντρο Παραγωγικότητας

Οι όροι εισδοχής των εκπαιδευτών στο Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) είναι ακριβώς οι ίδιοι με αυτούς που ισχύουν για τους εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 06020301.

Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης

Τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για τους εκπαιδευτές στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) είναι πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή σχετικός τίτλος σε συγκεκριμένα θέματα που καθορίζονται από την ΚΑΔΔ. Τα απαιτούμενα προσόντα είναι τα ίδια για όλους τους εκπαιδευτές ασχέτως με το θέμα που θα διδάξουν. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν είναι απαιτούμενο προσόν για τους εκπαιδευτές στην ΚΑΔΔ.

Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και σε επιχειρήσεις

Δεν υπάρχουν καθορισμένα προσόντα για την πρόσληψη των εκπαιδευτών στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις αλλά καθορίζονται από κάθε ίδρυμα κατάρτισης με βάση τις ανάγκες του. Σε περίπτωση που ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) μέσω των προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης της ΑνΑΔ, τότε τα προσόντα των εκπαιδευτών καθορίζονται και εξετάζονται από την ΑνΑΔ ως ένα από τα κριτήρια για την έγκριση των προγραμμάτων κατάρτισης που υποβλήθηκαν. Τα προσόντα για τους εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης διαφέρουν ανάλογα με το επίπεδο του προγράμματος. Το επίπεδο αναφέρεται στις κατηγορίες επαγγελματιών των συμμετεχόντων το οποίο αντιστοιχεί περίπου στο επίπεδο εκπαίδευσης τους. Αυτά τα επίπεδα αντιστοιχούν σε δύο διαφορετικές κατηγορίες προγραμμάτων κατάρτισης και συνεπώς προσόντα για τους εκπαιδευτές: προγράμματα κατάρτισης που απευθύνονται στις κατηγορίες επαγγελματιών των διευθυντών και των πτυχιούχων και προγράμματα κατάρτισης που απευθύνονται σε όλες τις υπόλοιπες επαγγελματικές κατηγορίες.

Συγκεκριμένα, τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για τους εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που παρέχουν κατάρτιση στους διευθυντές και τους πτυχιούχους είναι τα ακόλουθα:

- Συναφές ακαδημαϊκό προσόν ή επαγγελματικό προσόν στο αντικείμενο του προγράμματος κατάρτισης, 4 χρόνια σχετική

επαγγελματική πείρα και προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα ή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.

ή

- Μη συναφές ακαδημαϊκό προσόν με το αντικείμενο του προγράμματος κατάρτισης, 7 χρόνια σχετική επαγγελματική πείρα και προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα ή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.

Τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για τους εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που παρέχουν κατάρτιση στις υπόλοιπες επαγγελματικές κατηγορίες είναι τα ακόλουθα:

- Συναφές ακαδημαϊκό προσόν ή επαγγελματικό προσόν στο αντικείμενο του προγράμματος κατάρτισης, 2 χρόνια σχετική επαγγελματική πείρα και προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα ή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.

ή

- Μη συναφές ακαδημαϊκό προσόν, 4 χρόνια σχετική επαγγελματική πείρα και προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα ή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.

ή

- Επτά χρόνια σχετική επαγγελματική πείρα και προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα ή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.

Το πρόγραμμα κατάρτισης “Κατάρτιση Εκπαιδευτών” που οι εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης πρέπει να παρακολουθήσουν μόνο αν δεν έχουν προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα είναι ακριβώς το ίδιο που ισχύει για τους εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και περιγράφηκε στο πεδίο 06020301.

06030302 – Μοντέλα και μέθοδοι κατάρτισης

Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και σε επιχειρήσεις

Τα μοντέλα και οι μέθοδοι που χαρακτηρίζουν την προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις είναι ακριβώς τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τους εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 06020302.

06030303 – Περιεχόμενο και αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης

Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και σε επιχειρήσεις

Το περιεχόμενο και το αναλυτικό πρόγραμμα κατάρτισης των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις είναι ακριβώς τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τους εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και περιγράφηκαν στο πεδίο 06020303.

06030304 – Αξιολόγηση και ποιοτικός έλεγχος

Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και σε επιχειρήσεις

Η αξιολόγηση και ο ποιοτικός έλεγχος των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις είναι ακριβώς τα ίδια με αυτά που ισχύουν για τους εκπαιδευτές στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και περιγράφηκαν στο πεδίο 06020304.

060304 - Συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και ανάπτυξη των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Εκπαιδευτές στα δημόσια ιδρύματα κατάρτισης

Κέντρο Παραγωγικότητας

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στο Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) είναι προαιρετική. Δεν υπάρχει σύστημα κινήτρων ούτε συγκεκριμένα οφέλη από τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης. Παρόλα αυτά αντίτυπο του πιστοποιητικού συμμετοχής των εκπαιδευτών στο πρόγραμμα κατάρτισης φυλάγεται στο προσωπικό φάκελο των εκπαιδευτών στο αρχείο του οργανισμού.

Οι εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στο ΚΕΠΑ λαμβάνουν μέρος σε προγράμματα κατάρτισης τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Συνήθως τα προγράμματα κατάρτισης που παρακολουθούν σχετίζονται με το θέμα που διδάσκουν. Τα θέματα που παρακολουθούν περισσότερο έχουν σχέση με θέματα ΕΕ καθώς και με τη σύσταση και τη λειτουργία συμβουλευτικών επιτροπών που ασχολούνται κυρίως με πληροφορίες για τη νομοθεσία της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Οι εκπαιδευτές του ΚΕΠΑ δεν έλαβαν μέρος σε πολυεθνικά προγράμματα ανταλλαγής εκπαιδευτών κατά τη διάρκεια του 2006.

Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) είναι προαιρετική. Παρόλα αυτά μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τον Απρίλιο 2004 όλοι οι νεοδιορισθέντες εκπαιδευτές πρέπει να παρακολουθήσουν πρόγραμμα εισαγωγικής κατάρτισης.

Το υποχρεωτικό ενδοϋπηρεσιακό πρόγραμμα κατάρτισης των νεοεισερχόμενων εκπαιδευτών διαρκεί 10 μέρες και καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

- Εισαγωγή στη δομή και στις λειτουργίες της κυβέρνησης.
- Εισαγωγή στην οργάνωση, δομή και αποστολή της Δημόσιας Διοίκησης.
- Ανάπτυξη της βασικής συμπεριφοράς και τρόπων επικοινωνίας που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της εργασίας τους.
- Ο ρόλος του δημόσιου υπαλλήλου.

Δεν υπάρχει επίσημο σύστημα που να παρέχει κίνητρα για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης. Τα οφέλη των εκπαιδευτών είναι η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και των γνώσεων τους ούτως ώστε να βελτιώσουν τις ικανότητες τους για διεκπεραίωση των καθηκόντων τους και την καλύτερη εξυπηρέτηση των στόχων της ΚΑΔΔ.

Τα προγράμματα συνεχιζόμενης ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης σχετίζονται περισσότερο με τη φύση της εργασίας και τις δραστηριότητες της ΚΑΔΔ. Οι εκπαιδευτές της ΚΑΔΔ συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Τα προγράμματα που παρακολουθούνται περισσότερο είναι η "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών", "Μάθηση μέσα στον οργανισμό", "Διοίκηση Μεθόδων Μάθησης" τα οποία παρέχονται από την ΚΑΔΔ. Επιπρόσθετα χρησιμοποιείται η μέθοδος ενδοϋπηρεσιακής μάθησης.

Η ΚΑΔΔ επιχορηγείται από τη Μεταβατική Διευκόλυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να παρέχει προγράμματα κατάρτισης σε εξειδικευμένα θέματα της ΕΕ.

Εκπαιδευτές σε ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και σε επιχειρήσεις

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών των ιδιωτικών ιδρυμάτων κατάρτισης και των επιχειρήσεων (Αρχική και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση) είναι εθελοντική και επομένως εναπόκειται στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις και

στους εκπαιδευτές τους να επενδύσουν στην αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους. Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) εφαρμόζει και επιχορηγεί εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης για εκπαιδευτές με στόχο:

- Εκπαιδευτές με λίγη ή καθόλου εμπειρία.
- Αναβάθμιση των ικανοτήτων των εκπαιδευτών για την υποστήριξη της εφαρμογής των προγραμμάτων κατάρτισης τα οποία εγκρίνει και επιχορηγεί η ΑνΑΔ.
- Διαχείριση των κέντρων κατάρτισης.

Τα πιο πάνω προγράμματα κατάρτισης άρχισαν να οργανώνονται από την ΑνΑΔ από το 1985 και εφαρμόζονται από ξένους συνεργάτες. Αυτά τα προγράμματα απευθύνονται σε εκπαιδευτές με λίγη ή καθόλου εμπειρία, σε έμπειρους εκπαιδευτές καθώς και στους διευθυντές κέντρων κατάρτισης ανεξαρτήτως του τομέα με τον οποίο ασχολούνται.

Οι ιδιωτικοί παροχείς κατάρτισης και οι επιχειρήσεις αποφασίζουν για το είδος προγραμμάτων που θα σχεδιάσουν ούτως ώστε να βοηθήσουν τους εκπαιδευτές να αναβαθμίσουν τόσο τις δεξιότητες τους όσο και τις γνώσεις τους. Τα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης προσφέρουν προγράμματα για εκπαιδευτές και για τη διαχείριση των κέντρων κατάρτισης. Κάποια από αυτά προσφέρουν εξειδικευμένα προγράμματα όπως:

- Πρόγραμμα πιστοποίησης γνώσεων πληροφορικής και δεξιοτήτων χρήσης Η/Υ.
- Εξειδικευμένα οπτικά βοηθήματα για τους εκπαιδευτές.
- Διαχείριση της λειτουργίας κατάρτισης.
- Κατάρτιση των εκπαιδευτών σε θέματα καλής φιλοξενίας.

Όταν ολοκληρωθούν τα προγράμματα είτε είναι οργανωμένα από την ΑνΑΔ ή από ιδιωτικούς παροχείς κατάρτισης οι συμμετέχοντες λαμβάνουν πιστοποιητικό παρακολούθησης. Προσωπικά κίνητρα για συμμετοχή σε τέτοια προγράμματα κατάρτισης είναι η αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων με σκοπό την προσφορά πιο ανταγωνιστικού προϊόντος σε μια πολύ ανταγωνιστική αγορά κατάρτισης.

Το είδος και ο αριθμός των προγραμμάτων κατάρτισης για τους εκπαιδευτές που είτε οργανώνονται ή επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ φαίνονται στον Πίνακα 1. Στον Πίνακα 2 φαίνεται ο αριθμός των προγραμμάτων και οι συμμετέχοντες σε προγράμματα κατάρτισης για εκπαιδευτές οργανωμένα ή επιχορηγημένα από την ΑνΑΔ.

Οι πληροφορίες στους Πίνακες 1 και 2 αναφέρονται στους εκπαιδευτές της Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Επομένως ο αριθμός των προγραμμάτων και των συμμετεχόντων στα προγράμματα κατάρτισης για την περίοδο 2000-2006 δεν ξεχωρίζει για τους εκπαιδευτές της Αρχικής και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Φαίνεται ότι υπήρξε μια σταθερή αύξηση στον αριθμό των προγραμμάτων από 3 το 2000 σε 14 το 2004 αλλά μειώθηκε σε 7 προγράμματα το 2005 λόγω της προσφοράς λιγότερων προγραμμάτων από τους ιδιωτικούς παροχείς προγραμμάτων κατάρτισης, ενώ υπήρξε και πάλι αύξηση στα 11 προγράμματα το 2006. Ο μέσος ετήσιος αριθμός συμμετεχόντων τα τελευταία 5 χρόνια είναι 105.

Πίνακας 1: Είδος και αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης εκπαιδευτών, 2000-2006

Έτος	Είδη προγραμμάτων κατάρτισης				Συνολικός αριθμός προγραμμάτων
	Έμπειροι εκπαιδευτές	Διαχείριση κέντρων κατάρτισης	Εξειδικευμένα προγράμματα	Εκπαιδευτές με λίγη ή καθόλου εμπειρία	
2000	1		1	1	3
2001	1	2		5	8
2002	3		3	4	10
2003	2		4	5	11
2004	2		8	4	14
2005	1		5	1	7
2006	1		6	4	11

Πηγή: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, 2000-2006

Πίνακας 2: Αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης Εκπαιδευτών και αριθμός συμμετεχόντων, 2000-2006

Έτος	Συνολικός αριθμός προγραμμάτων	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων
2000	3	22
2001	8	120
2002	10	141
2003	11	114
2004	14	96
2005	7	79
2006	11	95

Πηγή: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, 2000-2006

060305 - Θέματα ενδιαφέροντος

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Ένας από τους στρατηγικούς στόχους της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) είναι η προώθηση της εξέτασης και της σταδιακής εισαγωγής συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης περιλαμβανομένων των εκπαιδευτών.

Το Σεπτέμβριο του 2005 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑνΑΔ ενέκρινε την ανάπτυξη και την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών. Η ΑνΑΔ προκήρυξε διαγωνισμό τον Ιανουάριο 2006 για την επιλογή εξωτερικών συμβούλων. Η προσφορά ανατέθηκε στην Κοινοπραξία Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ) και ICAP Αωνύμου Εταιρείας Ερευνών και Επενδύσεων, Συμβούλων Επιχειρήσεων. Η υλοποίηση του έργου άρχισε μέσα στον Οκτώβριο του 2006. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί σε 5 φάσεις σε μια περίοδο τριάντα έξι μηνών. Τον Αύγουστο 2007 έχει υποβληθεί στους κύριους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη προσχέδιο για απόψεις και οριστικοποίηση.

Το Νοέμβριο του 2006 η ΑνΑΔ, ως ο Εθνικός Συντονιστής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών (TTnet) στην Κύπρο, οργάνωσε την Οργανωτική Συνδιάσκεψη του Δικτύου. Η Συνδιάσκεψη έγινε στη Λευκωσία στην παρουσία του Συντονιστή του Δικτύου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών / Cedefop και εκπροσώπων άλλων Εθνικών Δικτύων. Το Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών αποτελείται από εθνικά δίκτυα που επιτρέπουν σε φορείς στον τομέα της κατάρτισης των Εκπαιδευτών και Καθηγητών να μοιραστούν πρακτικές, γνώσεις και εμπειρίες σε σημαντικά θέματα στην κατάρτιση και στην επαγγελματική ανάπτυξη των καθηγητών και εκπαιδευτών επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών λειτουργεί σε τρία επίπεδα: στο εθνικό, το διακρατικό και το κοινοτικό.

Οι τέσσερις τομείς προτεραιότητας που έχουν τεθεί από το Εθνικό Δίκτυο είναι:

- Αναγνώριση, αξιολόγηση και πιστοποίηση της άτυπης και ανεπίσημης μάθησης των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Συμμετοχή του Εθνικού Συντονιστή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα συνεργασίας για την ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων για τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

- Ανάπτυξη πρότυπων προγραμμάτων για την κατάρτιση των καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Εισαγωγή κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης.

Επιπρόσθετα η ΑνΑΔ θα δημιουργήσει εθνική ιστοσελίδα που θα είναι η κύρια βάση διάχυσης πληροφοριών στους τομείς που αφορούν τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

0604 –ΦΟΡΕΙΣ/ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ)

Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου

Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ)

Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ)

Νοσηλευτική Σχολή

Οργάνωση Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ)

Οργάνωση Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΛΤΕΚ)

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ)

Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ)

0605 – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Eurydice / CEDEFOP (2004), "The Education System in Cyprus National Dossier 2003-2004".

Eurydice / CEDEFOP (2004), "Structures of Education, Vocational Training and Adult Education Systems in Europe".

ETF (2002), "Vocational education and training and employment services in Cyprus - Monographs for candidate countries".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2006), "Στρατηγικός Προγραμματισμός 2007-2013".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Συνοπτική Έκθεση για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2005), " Ετήσια Έκθεση 2004".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2005), "Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2006), "Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο".

Γιώργος Λάμπρου, Διευθυντής στη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση αποσπασμένος (seconded) στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2002) "VET Teachers and Trainers in Cyprus, an unpublished report".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

NAVIGATOR Consulting Group (2004), Achieving the Lisbon Goal: The Contribution of VET Systems - Country Report: Cyprus.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2007), "Interim Report on the Implementation of the Programme "Education and Training 2010"".

Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Υπουργείο Οικονομικών (2006), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου ".

Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (2006), "Στατιστικές της Εκπαίδευσης 2004/2005".

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

ETF www.etf.eu.int

Eurydice - CEDEFOP, www.eurydice.org

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου – Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic/hhic.nsf

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, www.hrdauth.org.cy

Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου – Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, www.police.gov.cy

Γραφείο Προγραμματισμού, www.planning.gov.cy

Δασικό Κολέγιο Κύπρου – Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος www.moa.gov.cy/fc

Ευρωπαϊκό δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών,
www.trainingvillage.gr/etv/Projects_Networks/TTNet

Κέντρο Παραγωγικότητας www.mlsi.gov.cy/kepa

Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, www.mof.gov.cy/capa

Νοσηλευτική Σχολή, www.moh.gov.cy

Οργάνωση Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου,
www.oelmek.com.cy

Οργάνωση Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου, www.oltek.org.cy

Πανεπιστήμιο Κύπρου www.ucy.ac.cy

Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας,
www.mof.gov.cy/mof/cystat

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, www.moa.gov.cy

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, www.mlsi.gov.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, www.moec.gov.cy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
ΑΤΙ	Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	Higher Technical Institute	HTI
ΑΞΙΚ	Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	Higher Hotel Institute of Cyprus	HHIC
ΑναΔ	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	Human Resource Development Authority	HRDA
	Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου	Cyprus Police Academy	
	Δασικό Κολέγιο Κύπρου	Cyprus Forestry College	
	Ομάδες Στήριξης Αλλαγών	Change Agent Team	CAT
	Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Continuing Vocational Education and Training	CVET
		Coordinating Task Force	CTF
ΔΤΕΕ	Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Secondary Technical and Vocational Education	STVE
ΔΔΕ	Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης	Directorate of Primary Education	
ΔΜΕ	Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης	Directorate of Secondary General Education	
ΔΜΤΕΕ	Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	Directorate of Secondary Technical and Vocational Education	Directorate STVE
	Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης	Afternoon and Evening Classes of Technical Schools	

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
	Εκπαιδευτική Υπηρεσία	Educational Service	
	Εκτελεστικό Συμβούλιο	Executive Council	
	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Vocational Education and Training	VET
	Επιμορφωτικά Κέντρα	Adult Education Centres	
ΕΔΥ	Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	Public Service Commission	
ΕΕΥ	Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	Education Service Committee	ESC
	Επιτροπή Κρίσεως	Ruling Committee	
	Εργοδοτικές Οργανώσεις	Employers Organisations	
	Εσπερινή Τεχνική Σχολή	Evening Technical School	
ΕΣΔΑ	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση	National Action Plan for Employment	NAP
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	European Social Fund	ESF
	Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Initial Vocational Education and Training	IVET
	Ανώτερο Εθνικό Δίπλωμα	Higher National Diploma	HND
	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας	Information and Communication Technologies	ICT
ΚΕΠΑ	Κέντρο Παραγωγικότητας	Cyprus Productivity Centre	CPC
ΚΑΔΔ	Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης	Cyprus Academy of Public Administration	CAPA
	Μικτή Επιτροπή Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και Πανεπιστημίου Κύπρου	Joint Committee	

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
ΜΤΕΕ	Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Secondary Technical and Vocational Education	STVE
	Νοσηλευτική Σχολή	School of Nursing	
ΟΕΛΜΕΚ	Οργάνωση Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου	Association of Secondary School Teachers of Cyprus	
ΟΛΤΕΚ	Οργάνωση Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου	Association of Teachers of Technical Education in Cyprus	
ΠΙ	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	Pedagogical Institute	PI
ΠΚ	Πανεπιστήμιο Κύπρου	University of Cyprus	UCY
	Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης	Pre-service Training Programme	PTP
ΠΕΠ	Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων	Standards of Vocational Qualifications	
	Πυρήνας Μάθησης	Transition Facility	
	Σχολική Εμπειρία	Teaching Practice Experience	TPE
	Συμβούλιο Συντονισμού Πρακτικής Εξάσκησης	Teaching Practice Coordinating Council	
ΣΜ	Σύστημα Μαθητείας	Apprenticeship System	
ΤΣ	Τεχνικές Σχολές	Technical Schools	
ΤΕΕ	Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	Technical and Vocational Education	TVE
	Δίκτυο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών	Training of Trainers Network	TTnet
ΥΔΔΤ	Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης	Ministry of Justice and Public Order	MJPO

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
ΥΕΒΤ	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ministry of Commerce, Industry and Tourism	MCIT
ΥΕΚΑ	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ministry of Labour and Social Insurance	MLSI
ΥΓΦΠΠ	Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment	MoA
ΥΟ	Υπουργείο Οικονομικών	Ministry of Finance	MoF
ΥΠΠ	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	Ministry of Education and Culture	MoEC

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΜΕΛΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

1. ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ

1.1. Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (www.hrdauth.org.cy)

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

2.1. Γραφείο Προγραμματισμού (www.planning.gov.cy)

2.2. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων/ Τμήμα Εργασίας (www.mlsi.gov.cy/dl)

2.3. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (www.moec.gov.cy)

2.4. Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (www.mof.gov.cy/cystat)

2.5. Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) (www.mof.gov.cy)

2.6. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (athena.pi.ac.cy/pedagogical/index.html)

2.7. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (www.kepa.gov.cy)

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ: ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

3.1. Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (www.oeb-eif.org)

3.2. Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (www.ccci.org.cy)

3.3. Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (www.sek.org.cy)

3.4. Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (www.peo.org.cy)

3.5. Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (www.deok.org.cy)

3.6. Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (www.etyk.org)

4. ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ/ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

4.1. Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.ucy.ac.cy)

4.2. Ίδρυμα Τεχνολογίας Κύπρου (www.technology.org.cy)

4.3. Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (www.research.org.cy)

5. ΕΘΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ/ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ

- 5.1. Εθνική Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκού Προγράμματος Leonardo Da Vinci (www.kepa.gov.cy/leonardo)
- 5.2. Εθνική Συντονιστική Μονάδα Σωκράτης (www.moec.gov.cy)
- 5.3. Εθνική Μονάδα Ευρυδική(www.eurydice.org)